

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง สภาพการณ์ ความต้องการ และแนวโน้มการเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน 14 จังหวัดภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการณ์ของการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน 14 จังหวัดภาคใต้ เพื่อศึกษาความต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนใน 14 จังหวัดภาคใต้ และเพื่อศึกษาแนวโน้มการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในระดับอุดมศึกษาในภาคใต้ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 549 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น 529 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.35 โดยได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถามสรุป และอภิปรายผลดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

นักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือช่วงชั้นที่ 3 เป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศินี ชัยศรี (2552) ที่พบว่านักเรียนภาษาฝรั่งเศสในจังหวัดภูเก็ตเป็นผู้หญิงมากกว่านักเรียนชาย (ร้อยละ 70.4 และร้อยละ 29.6 ตามลำดับ) ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวเป็นที่ประจักษ์ในทุกระดับทั้งระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา คือ ผู้เรียนภาษาต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นภาษาใดๆ เป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชายทั้งนี้เพราะเชื่อกันว่าผู้หญิงมีความสนใจในการเรียนภาษาต่างประเทศมากกว่าผู้ชาย และผู้หญิงมีความสามารถในการเรียนรู้และการใช้ภาษาภาษาต่างประเทศ รวมทั้งสามารถรับรู้ความรู้ทางวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาได้ดีกว่า และสามารถใช้กลวิธีการเรียนรู้ด้านต่างๆ ได้ดีกว่าและบ่อยกว่าผู้เรียนภาษาต่างประเทศเพศชาย (Cyr, 1998; Lemée & Regan, 2008) ดังที่ Bailly (1993) ได้สรุปไว้ว่า “เด็กผู้หญิงมีพรสวรรค์ทางภาษามากกว่าเด็กผู้ชาย”

นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสงขลามากที่สุดคือร้อยละ 30.8 รองลงมาคือนักเรียนที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดภูเก็ต ร้อยละ 19.1 มีภูมิลำเนาในจังหวัดพัทลุง ร้อยละ 13.8 และมีภูมิลำเนาในจังหวัดนครศรีธรรมราช ร้อยละ 12.9 และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือนักเรียนที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดสุราษฎร์ธานีร้อยละ 10.8 ทั้งนี้เพราะในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยเลือกจากจังหวัดที่มีนักเรียนเรียนภาษาฝรั่งเศสเกิน 300 คน ซึ่งพบว่าใน 14 จังหวัดภาคใต้มีเพียง 5 จังหวัดจากทั้งหมด 11 จังหวัดที่มีโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศสและมีนักเรียนเกิน 300 คน คือ จังหวัดภูเก็ต สงขลา พัทลุง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช ทั้งนี้แต่ละจังหวัดมีจำนวนนักเรียนที่แตกต่างกันออกไป คือจังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดที่มีโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศส และมีนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสมากที่สุด คือมี 6 โรงเรียน (โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย สมบูรณ์กุลกันยา โรงเรียนวนรารีเฉลิม โรงเรียนมหาวชิราวุธ และโรงเรียนนวมินทราชูทิศทักษิณ) รองลงมาคือจังหวัดภูเก็ต ซึ่งมี 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย โรงเรียนสตรีภูเก็ต โรงเรียนเมืองกลาง และโรงเรียน

เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ภูเก็ต จังหวัดพัทลุงมี 3 โรงเรียนคือ โรงเรียนพัทลุง โรงเรียนสตรีพัทลุง และโรงเรียนพัทลุงพิทยาคม จังหวัดนครศรีธรรมราชมี 4 โรงเรียนคือ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช โรงเรียนสตรีทุ่งสง และโรงเรียนสตรีปากพนัง และจังหวัดสุราษฎร์ธานีมี 4 โรงเรียนคือ โรงเรียนสุราษฎร์ธานี โรงเรียนสุราษฎร์ธานี 2 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา และโรงเรียนพุนพิทยาคมตามลำดับ จึงทำให้สัดส่วนของภูมิสำเนาของกลุ่มตัวอย่างสอดคล้องกับจำนวนของนักเรียนที่กำหนดไว้ในแต่ละจังหวัด ส่วนนักเรียนที่เหลือมีภูมิสำเนาจากจังหวัดอื่นๆ ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะนักเรียนเหล่านั้นได้ติดตามผู้ปกครองที่ย้ายภูมิสำเนาเพื่อไปทำงานในจังหวัดต่างๆ ดังกล่าวมาแล้ว

นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในภาคใต้มีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.00 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.75 รองลงมาคือมีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 3.01-3.50 ร้อยละ 29.86 นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 2.01-2.50 และ 3.51-4.00 มีสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก คือร้อยละ 17.02 และ ร้อยละ 16.25 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 3.59 จะเห็นได้ว่าระดับผลการเรียนระหว่าง 2.51-3.00 นั้นเป็นผลการเรียนที่จัดอยู่ในระดับปานกลาง และระดับ 3.01-3.50 ซึ่งมีสัดส่วนไม่แตกต่างกันมากนักก็จัดอยู่ในประเภทกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางถึงดี ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยจำนวนมากที่พบว่าความสามารถในการเรียนรู้และความสนใจในการเรียนของนักเรียนไทยในปัจจุบันลดลงอย่างมาก (พนัส เจริญวงศ์, 2544; กุลวดี กลั่นรอด, 2555; สมเกียรติ เหล่าวิทยากุล, 2555; สิริพร สุริยา, 2555; พรนิพา สงามั่งคั่ง, 2555; สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และ ศุภณัฐ ศศิวิวัฒน์, 2555; โกวิท วงศ์สุรวัฒน์, 2556; ธันว์ธิดา วงศ์ประสงค์, 2557) ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจจะเกิดมาจากปัจจัยหลายๆ ด้านทั้งปัจจัยภายในและภายนอก เช่น ปัจจัยจากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทำให้วิถีชีวิตของเราเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากก็อาจจะมีส่วนที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนส่วนใหญ่ใช้สื่อต่างๆ ในทางที่ไม่ถูกต้อง ใช้เวลากับสื่ออินเทอร์เน็ตและเครือข่ายสังคมเพื่อความบันเทิงมากเกินไป และมากกว่าการใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าและการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ปัญหาครอบครัว เช่น ครอบครัวแตกแยก ซึ่งปัจจุบันมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในสังคมไทย ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลหรือให้ความสนใจบุตรหลานเท่าที่ควรเพราะต้องใช้เวลาในการประกอบอาชีพมากกว่า และสภาพแวดล้อมและสังคมของนักเรียนและของโรงเรียนต่างๆ อีกมากมายที่อาจจะเข้ามามีบทบาทต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ปัจจัยทางด้านแรงจูงใจของนักเรียนก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญมากและมีบทบาทต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (Moore, 2000; Moore, 2009; Cuq, 2003) เมื่อนักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนทำให้นักเรียนไม่ให้ความสนใจกับการเรียนเท่าที่ควร ทั้งนี้เป็นเพราะหลายๆ สาเหตุเช่น โรงเรียนบางโรงเรียนไม่มีครูผู้สอนที่เป็นเจ้าของภาษาทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสได้ฝึกทักษะภาษาที่เรียนเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอและไม่ทันสมัยเท่าที่ควร การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนและเนื้อหาที่สอนอาจจะไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน วิธีการสอนไม่ทันสมัยและไม่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน เป็นต้น ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีผลต่อแรงจูงใจในการเรียนของ

ผู้เรียนทั้งสิ้น เมื่อแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนมีน้อย ก็สามารถส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำลง

2. ภาษาต่างประเทศที่นักเรียนเคยศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในภาคใต้ร้อยละ 100 เคยเรียนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนการเรียนภาษาต่างประเทศอื่นๆ นั้นพบว่านักเรียนร้อยละ 23.2 เคยเรียนภาษาจีน ร้อยละ 20.2 เคยเรียนภาษาฝรั่งเศส ร้อยละ 6.6 เคยเรียนภาษาญี่ปุ่น ร้อยละ 1.7 เคยเรียนภาษาเกาหลี ภาษาอาหรับ และภาษามลายู ร้อยละ 1.0 เคยเรียนภาษาเยอรมัน และร้อยละ 0.4 เคยเรียนภาษาสเปน และภาษาอิตาลี ตามลำดับในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นับตั้งแต่มีการปฏิรูปการศึกษาในปี 2542 สำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้น ตามพระราชบัญญัติแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับ 2542 กระทรวงศึกษาธิการเปิดโอกาสให้โรงเรียนต่างๆ สามารถเลือกเปิดสอนและกำหนดหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่สองได้เองตามความต้องการ ตามศักยภาพและความพร้อมของแต่ละโรงเรียน และตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น (ชินภัทร ภูมิรัตน, 2013: 85; Silapa-Acha, 2013: 59) ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ด้วยเหตุนี้บางโรงเรียนจึงได้เปิดสอนภาษาฝรั่งเศสให้แก่ักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือช่วงชั้นที่ 3 ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 สามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการและความสนใจ ดังนั้นการที่นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดบางคนเคยเรียนภาษาฝรั่งเศสมาก่อนส่วนหนึ่งอาจจะเป็นเพราะหลายๆ โรงเรียนยังมีบุคลากรหรือครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสอยู่ ปัจจุบันในประเทศไทยมีครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาประมาณ 416 คนซึ่งถือว่ามียากกว่าครูภาษาต่างประเทศอื่นๆ สำหรับการสอนภาษาฝรั่งเศสให้แก่ักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น แต่ละโรงเรียนใช้ชื่อรายวิชา และมีวัตถุประสงค์ของรายวิชาแตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสมและความพร้อมของแต่ละโรงเรียน เช่น ภาษาฝรั่งเศสในชีวิตประจำวัน ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร ภาษาฝรั่งเศสเพื่อผลิตเพลง ภาษาฝรั่งเศสรอบรู้ ภาษาฝรั่งเศสสารสนเทศ เป็นต้น ในขณะที่บางโรงเรียนก็ได้เปิดสอนภาษาตะวันตกอื่นๆ เช่น ภาษาเยอรมัน ภาษาอิตาลี และภาษาตะวันออกเช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษาอาหรับ และภาษามลายู ให้นักเรียนได้เลือกเรียน จะเห็นได้ว่าจำนวนผู้เรียนภาษาต่างประเทศเหล่านี้แตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจจะขึ้นอยู่กับปัจจัยที่แตกต่างกันของแต่ละโรงเรียน โดยส่วนใหญ่แล้วการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นนี้มีเวลาเรียนเพียง 2 คาบต่อสัปดาห์เท่านั้น เป็นเพียงเพื่อการสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้น ให้นักเรียนได้รู้ว่ภาษาต่างๆ มีความสำคัญอย่างไร ได้มองเห็นว่าได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ หรือเพื่อให้เด็กนักเรียนได้ซึมซับความงามของภาษารวมทั้งวัฒนธรรมของภาษา และได้เข้าใจและเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่างมากกว่าการเน้นการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างจริงจัง (สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์, 2013: 93)

อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่ามีนักเรียนส่วนหนึ่งเคยเรียนภาษาจีนมาก่อนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมากกว่านักเรียนที่เคยเรียนภาษาฝรั่งเศสมาก่อน (ร้อยละ 20.2) ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะพื้นที่ภาคใต้

ของไทยในหลายๆ จังหวัดมีคนไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่มาก เช่นจังหวัดภูเก็ต จังหวัดตรัง และอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และเมื่อพิจารณาสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้แล้วจะพบว่า นักเรียนส่วนหนึ่งมาจากโรงเรียนในจังหวัดภูเก็ต และ 3 โรงเรียนในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จึงเป็นไปได้ว่านักเรียนส่วนหนึ่งที่เลือกเรียนภาษาจีนมาก่อนอาจจะมาจากครอบครัวที่เป็นคนไทยเชื้อสายจีนเหล่านี้ อีกทั้งอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียเชื้อสายจีน อาจจะทำให้นักเรียนมีความคุ้นเคยกับนักท่องเที่ยวกลุ่มดังกล่าว ส่วนนักเรียนบางคนอาจจะต้องช่วยผู้ปกครองซึ่งค้าขายอยู่ในเมืองหาดใหญ่ จึงต้องการจะสื่อสารกับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ จึงมีความสนใจหรือมีแรงจูงใจมากขึ้นที่จะเรียนภาษาจีนในโรงเรียนมาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นอกจากนี้ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้มีนักเรียนที่เคยเรียนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นก็คือ ผู้บริหารของโรงเรียนปัจจุบันพบว่าผู้บริหารทั้งในระดับโรงเรียนและระดับกระทรวงจำนวนมากให้ความสนใจและสนับสนุนให้เปิดสอนภาษาจีนมากขึ้น เพราะเห็นว่าประเทศจีนได้กลายเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจที่สำคัญอีกประเทศหนึ่งของโลก ภาษาจีนจึงมีความสำคัญต่อการหางานทำในอนาคตของคนไทย อีกทั้งเมื่อประเทศจีนได้เข้ามามีบทบาทต่อการเปิดตลาดการค้าเสรี (AFTA) ให้แก่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และได้กลายเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญด้วยแล้ว นโยบายทางด้านการสอนภาษาต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการจึงให้ความสำคัญกับภาษาจีนมากขึ้น และได้สนับสนุนให้นักเรียนเลือกเรียนภาษาจีนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวนี้อาจจะเป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้จำนวนนักเรียนที่เคยเรียนภาษาจีนมาก่อนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวนมากถึงร้อยละ 23.2

ส่วนจำนวนนักเรียนที่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นมาก่อนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 6.6 นั้น ส่วนหนึ่งอาจจะเป็นเพราะนักเรียนที่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นมาก่อนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้เรียนภาษาญี่ปุ่นต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นได้ว่าปัจจุบันภาษาญี่ปุ่นเป็นอีกภาษาหนึ่งที่เป็นที่นิยมสำหรับนักเรียนไทย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะกระแสความนิยมตารา นักร้องและนักดนตรีญี่ปุ่น อีกทั้งปัจจุบันผู้บริหารทั้งในระดับโรงเรียนและระดับกระทรวงจำนวนมากให้ความสนใจและสนับสนุนให้เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นมากขึ้นเช่นเดียวกับภาษาจีน เพราะเห็นว่าประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีบทบาทต่อเศรษฐกิจของไทย ได้มีชาวญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนทำธุรกิจในประเทศไทยจำนวนมากในแต่ละปี จึงทำให้จำนวนของโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นมีมากขึ้น ทั้งที่เปิดเป็นวิชาเลือกหรือเป็นโปรแกรมภาษาญี่ปุ่น

อย่างไรก็ตามการวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนที่เคยเรียนภาษาเกาหลีมาก่อนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวนน้อยเพียงร้อยละ 1.7 ทั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจจะเป็นเช่นเดียวกันกับกรณีของภาษาญี่ปุ่น กล่าวคือนักเรียนที่เคยเรียนภาษาเกาหลีมาก่อนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้เรียนภาษาเกาหลีต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจึงไม่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส หรืออาจจะเป็นเพราะสาเหตุอื่นๆ เช่น การเรียนการสอนภาษาเกาหลีในโรงเรียนมัธยมในภาคใต้ยังไม่ได้รับการสนับสนุนมากเท่าที่ควร จึงมีโรงเรียนที่สอนภาษาเกาหลีอยู่น้อย หรือเป็นเพราะปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านภาษาเกาหลี ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งศิรินทร์ จันทรหอม (2549) ที่ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในระดับมัธยมศึกษาของภาคใต้: มุมมองผู้บริหารและผู้สอน พบว่าภาษาต่างประเทศที่มีการสอนมากที่สุดในโรงเรียนมัธยมศึกษาของภาคใต้ คือ

ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส จีน ญี่ปุ่น และเยอรมันตามลำดับ แต่ไม่มีภาษาเกาหลีอยู่เลย อย่างไรก็ตามปัจจุบันในประเทศไทยมีกระแสความนิยมตารา นักร้อง และนักดนตรีชาวเกาหลีเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ภาษาเกาหลีก็มีแนวโน้มที่จะได้รับความนิยมจากวัยรุ่นไทยมากขึ้นอย่างแน่นอนในอนาคต

เช่นเดียวกับกับจำนวนนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ที่เคยเรียนภาษามลายูในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาก่อนซึ่งมีเพียงร้อยละ 1.7 เท่านั้น ทั้งนี้ส่วนนี้อาจจะเป็นเช่นเดียวกับกรณีของภาษาญี่ปุ่นและภาษาเกาหลี กล่าวคือนักเรียนที่เคยเรียนภาษามลายูมาก่อนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้เรียนภาษามลายูต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรืออาจจะเป็นภาษาที่ยังไม่ได้รับความนิยมจากนักเรียนมากนัก และอาจเกิดจากปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอน จึงทำให้มีการเรียนการสอนภาษามลายูในระดับมัธยมศึกษายังมีน้อย อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่านับตั้งแต่ที่ประเทศสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน (ASEAN: The Association of South East Asian Nations) ได้ลงนามในข้อตกลงที่จะสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economics Community) ขึ้นในปี 2558 นี้ ทำให้กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายและสนับสนุนให้โรงเรียน และมหาวิทยาลัยเปิดสอนภาษาต่างประเทศของประเทศเพื่อนบ้านซึ่งเป็นประเทศสมาชิกเพิ่มขึ้นในทุกๆ ระดับ เพื่อเตรียมความพร้อมบุคลากรเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในอนาคต อาทิเช่น ภาษาพม่า ภาษาเวียดนาม ภาษาลาว ภาษาอินโดนีเซีย และภาษามลายู เป็นต้น (Silapa-Acha, 2013: 58) โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้หลายๆ แห่งได้มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้เปิดสอนภาษามลายู หรือ Bahasa Malaysia มากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ในอนาคตอันใกล้นี้เชื่อได้ว่าจำนวนผู้เรียนภาษามลายูในระดับมัธยมน่าจะเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เช่นเดียวกับภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่น ทั้งนี้เพราะสภาพพื้นที่ของภาคใต้เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนภาษานี้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดทางภาคใต้ตอนล่าง คือจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา สตูล พัทลุง รวมถึงจังหวัดทางชายฝั่งตะวันตกของภาคใต้ คือจังหวัดกระบี่ พังงา ภูเก็ต เพราะนอกจากในพื้นที่ดังกล่าวจะมีประชากรเชื้อสายไทยมุสลิมอยู่จำนวนมากแล้ว ยังเป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้กับชายแดนของประเทศมาเลเซียอีกด้วย ปัจจุบันในแต่ละปีนักท่องเที่ยวที่ใช้ภาษามลายูจากประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดต่างๆ เหล่านี้จำนวนมาก อีกทั้งยังมีการแลกเปลี่ยนการลงทุนระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือนักลงทุนชาวมาเลเซียและสิงคโปร์เข้ามาลงทุนทำธุรกิจในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และนักลงทุนชาวไทยจากภาคใต้ได้เข้าไปลงทุนทำธุรกิจในประเทศมาเลเซีย จึงน่าเป็นโอกาสดีสำหรับผู้เรียนภาษามลายูที่จะได้ใช้ภาษานี้ในชีวิตประจำวันหรือในการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต

3. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ

จากการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของภาษาต่างประเทศต่างๆ ในประเทศไทย พบว่านักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้คิดว่าภาษาต่างประเทศมีความสำคัญตามลำดับดังนี้ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีความสำคัญมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย

4.90) เช่นเดียวกับภาษาจีน (ค่าเฉลี่ย 4.40) เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่เรียนโปรแกรมศิลป์-ภาษาฝรั่งเศส แต่อย่างไรก็ตามนักเรียนเหล่านี้ก็ยังคงเห็นว่าภาษาอังกฤษและ ภาษาจีนเป็นภาษาที่มีความสำคัญมากที่สุดในประเทศไทย ไม่ใช่ภาษาฝรั่งเศสที่ตนเองเลือกเรียนแต่อย่างใด ทั้งนี้คงเป็นเพราะเป็นที่ยอมรับว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล และเป็นภาษากลางที่ใช้ในการสื่อสารมากที่สุด ในทุกๆ ระดับและทุกวงการในโลกนี้ นอกจากนี้ในประเทศไทยนั้นภาษาอังกฤษมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อ โอกาสในการทำงานและการหางานทำ ทั้งนี้เพราะประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีชาวต่างชาติมาลงทุนทาง ธุรกิจ อุตสาหกรรมและการค้าจำนวนมาก ภาษาอังกฤษจึงกลายเป็นภาษากลางที่ใช้เพื่อการสื่อสารที่ง่ายและ สะดวกที่สุด อีกทั้งทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรมซึ่งถือว่าเป็นแหล่งรายได้หลักที่สำคัญ ของประเทศไทยก็เป็นสาขาที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากที่สุด นอกจากนี้ในวงการทางธุรกิจ การค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวแล้ว นับตั้งแต่การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ตได้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทำให้ภาษาอังกฤษได้กลายเป็นภาษาเพื่อการสารสนเทศที่สำคัญ มากอีกด้านหนึ่ง เพราะคำศัพท์ต่างๆ ที่ใช้โดยส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ ถึงแม้ว่าจะมีความพยายามที่จะ บัญญัติศัพท์ภาษาไทยขึ้นมากมายก็ตามเพื่อใช้ในสาขาดังกล่าว แต่ก็ไม่ได้รับความนิยมในการใช้มากนัก ทั้งนี้ เพราะคำศัพท์บางคำที่บัญญัติขึ้นยากแก่การเข้าใจและไม่สามารถสื่อความหมายได้สมบูรณ์ นอกจากนี้ใน ระบบการศึกษาไทยภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ 1 ที่บังคับให้คนไทยต้องเรียนตั้งแต่ระดับ ประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา เอกสารราชการต่างๆ มีการใช้ภาษาอังกฤษประกอบมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีข้อตกลงระหว่างประเทศสมาชิกของประชาคมอาเซียน (Asean Community) ที่จะก่อตั้ง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC: Asean Economics Community) ซึ่งจะเริ่มในปี 2558 นี้ และได้ กำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง ภาษาอังกฤษจึงถือว่าเป็นภาษาที่จะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นต่อคนไทย ด้วยเหตุนี้ สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ก็ยังคงกำหนดนโยบายที่จะเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นหลักเพื่อให้ทุกคนพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารและทางวิชาการได้ต่อไป แต่ใน ขณะเดียวกันก็จะส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศอื่นๆ ด้วย และโรงเรียนต่างๆ ก็ได้สนองนโยบาย ของรัฐอย่างเต็มที่ โดยการส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องใช้ ภาษาอังกฤษมากขึ้น เพื่อจูงใจให้นักเรียนยอมรับและตระหนักว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีความสำคัญใน อนาคต ประเด็นดังกล่าวก็น่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษมาก ที่สุด

เช่นเดียวกับภาษาจีน นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าภาษาจีนเป็นภาษาที่มีความสำคัญมากที่สุดในประเทศ ไทยรองจากภาษาอังกฤษ เป็นที่ทราบกันดีว่าปัจจุบันประเทศจีนได้กลายเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ ที่มีความสำคัญมาก ภาษาจีนเป็นอีกภาษาหนึ่งที่มีคนใช้มากที่สุดในโลก อีกทั้งประเทศจีนจะเป็นประเทศคู่ค้า หลักที่สำคัญของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ด้วยเหตุนี้ภาษาจีนก็จะเข้ามามีบทบาทต่อประเทศไทย มากยิ่งขึ้นในอนาคต ด้วยเหตุนี้นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัด ภาคใต้จึงเห็นว่าภาษาจีนเป็นอีกภาษาหนึ่งที่มีความสำคัญมากที่สุดในประเทศไทย และมีความสำคัญมากกว่า

ภาษาฝรั่งเศสที่ตัวเองเลือกเรียนด้วยซ้ำไป ซึ่งเห็นได้จากปัจจุบันจำนวนนักเรียนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาเพิ่มสูงขึ้นตามลำดับและมีมากกว่าจำนวนนักเรียนภาษาฝรั่งเศสอีกด้วย

สำหรับภาษาฝรั่งเศสนั้น นักเรียนเหล่านี้คิดว่าเป็นภาษาที่มีความสำคัญระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.74) เท่านั้น ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศที่ 2 ที่มีการเรียนการสอนในประเทศไทยมาเป็นเวลานาน แต่ปัจจุบันความสำคัญและความนิยมของภาษาฝรั่งเศสในสายตาของคนไทยนั้นได้ลดลงอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเปรียบเทียบกับอดีตที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าจำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศส จำนวนนักเรียน และจำนวนครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัศึกษายังคงมีจำนวนมากเมื่อเปรียบเทียบกับภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษในประเทศไทยแล้วก็ตาม (จากสถิติของสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ ในปี พ.ศ. 2556 มีจำนวนนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาประมาณ 23,000 คน จากโรงเรียน 242 แห่ง เป็นโรงเรียนของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) 212 แห่ง โรงเรียนเอกชน 30 แห่ง และจำนวนครู 416 คน) อย่างไรก็ตามการที่นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ให้ความสำคัญกับภาษาฝรั่งเศสที่ตัวเองกำลังเรียนอยู่น้อยลง ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นเพราะนักเรียนเหล่านี้ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและความสำคัญของภาษาฝรั่งเศสในเวทีโลกในปัจจุบัน อีกทั้งอาจจะเป็นเพราะนักเรียนเหล่านี้มีโอกาสดูใช้ภาษาฝรั่งเศสในการติดต่อสื่อสารกับเจ้าของภาษาน้อยมาก จึงทำให้ไม่เห็นถึงประโยชน์ของการเรียนภาษาฝรั่งเศส หรือที่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเพราะไม่สามารถเรียนโปรแกรมอื่นได้ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้นครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสจะต้องร่วมกันหาทางแก้ปัญหาดังกล่าวนี้ อย่างเร่งด่วน เพื่อสร้างความเข้าใจให้ผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสได้เห็นความสำคัญและบทบาทของภาษาฝรั่งเศสในเวทีโลก เพื่อว่าจะได้ทำให้นักเรียนเหล่านี้มีทัศนคติที่ดีต่อภาษาฝรั่งเศสที่กำลังเรียนให้มากยิ่งขึ้น และได้เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อไปในระดับอุดมศึกษา

นอกจากนี้นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้คิดว่าภาษาญี่ปุ่นมีความสำคัญระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.63) เช่นกัน ความเห็นดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าทุกๆ ที่นักเรียนเหล่านี้ไม่ได้เลือกเรียนภาษาญี่ปุ่น แต่มองว่าภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยมาก เช่นเดียวกับภาษาฝรั่งเศส เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าปัจจุบันนอกจากจะมีนักลงทุนชาวญี่ปุ่นจำนวนมากได้เข้ามาลงทุนทางด้านอุตสาหกรรม ธุรกิจการค้าในประเทศไทยแล้ว ประเทศไทยยังเป็นประเทศเป้าหมายทางด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากชาวญี่ปุ่นเป็นจำนวนมากอีกด้วยในแต่ละปี อีกทั้งประเทศญี่ปุ่นยังเข้ามามีบทบาทที่สำคัญต่อประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่จะเปิดในปี พ.ศ. 2558 นี้ โดยจะเป็นหนึ่งใน 3 ประเทศคู่ค้าหลัก (จีน ญี่ปุ่น เกาหลี) ดังนั้นในอนาคตภาษาญี่ปุ่นก็จะเป็นภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นมากยิ่งขึ้นในประเทศไทย จากปัจจัยดังกล่าวนี้ นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้จึงคิดว่าภาษาฝรั่งเศสและภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่มีความสำคัญระดับมากพอๆ กัน แต่อย่างไรก็ตามหากมองถึงความนิยมของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่มีต่อสองภาษาต่างประเทศดังกล่าวนี้แล้วภาษาญี่ปุ่นกำลังเป็นเข้ามาเป็นคู่แข่งที่สำคัญของภาษาฝรั่งเศส ซึ่งเห็นได้

จากจำนวนผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทยที่เพิ่มสูงขึ้นมากตามลำดับและเป็นรองจากจำนวนนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสเท่านั้น

สำหรับภาษาที่นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้คิดว่า เป็นภาษาที่มีความสำคัญในระดับปานกลางนั้น เรียงตามลำดับความสำคัญได้ดังนี้ ภาษาเกาหลี (ค่าเฉลี่ย 3.40) ภาษาเยอรมัน (ค่าเฉลี่ย 3.08) ภาษาสเปน (ค่าเฉลี่ย 2.84) ภาษาอิตาลี (2.82) ภาษารัสเซีย (ค่าเฉลี่ย 2.77) ภาษาโปรตุเกส (ค่าเฉลี่ย 2.60) ภาษามลายู (ค่าเฉลี่ย 2.61) และภาษาอาหรับ (ค่าเฉลี่ย 2.59) จะเห็นได้ว่าภาษาต่างประเทศดังกล่าวนี้มีความสำคัญมากน้อยต่างกันในประเทศไทยในสายตาของนักเรียน สำหรับภาษาเกาหลีนั้น ถึงแม้ว่าปัจจุบันนักเรียนจะคิดว่ามีความสำคัญต่อประเทศไทยในระดับปานกลางก็ตาม คงเป็นเพราะนักเรียนเหล่านี้ยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับประเทศเกาหลีและภาษาเกาหลีมากนัก หรือไม่ค่อยได้มีโอกาสติดต่อกับชาวเกาหลี อีกทั้งคงเป็นเพราะนักเรียนเหล่านี้ไม่ชอบภาษาเกาหลีจึงคิดว่าเป็นภาษาที่มีความสำคัญปานกลาง อย่างไรก็ตามภาษาเกาหลีก็กำลังเป็นภาษาที่ได้รับความนิยมจากนักเรียนไทยมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นภาษาที่กำลังเข้ามามีบทบาทและมีความสำคัญในประเทศไทยมากขึ้นเรื่อยๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านอุตสาหกรรม ธุรกิจการค้าและการลงทุน การท่องเที่ยว ธุรกิจความบันเทิง ปัจจุบันจำนวนของนักลงทุน นักธุรกิจ และนักท่องเที่ยวชาวเกาหลีในประเทศไทยมีมากขึ้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อประเทศเกาหลีจะเป็นหนึ่งใน 3 ประเทศคู่ค้าหลัก (จีน ญี่ปุ่น เกาหลี) ของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่จะเปิดในปี พ.ศ. 2558 นี้ภาษาเกาหลีก็คงจะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น

เช่นเดียวกับภาษามลายู นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้คิดว่า เป็นภาษาที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยในระดับปานกลางเท่านั้น เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนมัธยมในภาคใต้ส่วนหนึ่งอยู่ในพื้นที่ที่ใกล้กับชายแดนประเทศมาเลเซีย มีโอกาสได้ติดต่อหรือสัมผัสกับคนที่ใช้ภาษามลายูมาก และยังคงอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ที่มีชาวไทยมุสลิมอาศัยอยู่มากที่สุด แต่นักเรียนเหล่านี้กลับเห็นว่าภาษามลายูมีความสำคัญต่อประเทศไทยในระดับปานกลางเท่านั้น ทั้งๆ ที่ภาษามลายูเป็นภาษาราชการและใช้กันอย่างแพร่หลายในประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน เช่น ประเทศมาเลเซีย ประเทศบรูไน ประเทศติมอร์ตะวันออก ประเทศสิงคโปร์ (ซึ่งมีภาษามลายูเป็น 1 ใน 4 ของภาษาราชการที่ใช้ในประเทศ) อีกทั้งในระดับการใช้ภาษาโดยทั่วไปนั้นถือว่าภาษามลายูคล้ายกับภาษาอินโดนีเซีย ผู้ใช้ภาษามลายูสามารถสื่อสารเข้าใจกันได้กับผู้ใช้ภาษาอินโดนีเซียซึ่งเป็นภาษาราชการของประเทศอินโดนีเซีย (แต่ใช้ชื่อแยกต่างหากด้วยเหตุผลทางการเมือง) เช่นเดียวกับกรณีของภาษาอาหรับซึ่งใช้ในคัมภีร์อัลกุรอาน คนที่นับถือศาสนาอิสลามสนใจภาษานี้มาก แต่การที่นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้คิดว่าภาษามลายูเป็นภาษาที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยในระดับปานกลางเท่านั้น ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่านักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้มาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 5 จังหวัดภาคใต้ คือ จังหวัดสงขลา ภูเก็ต พัทลุง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามอยู่น้อยกว่าจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) จึงเห็นว่าภาษามลายูไม่มีความสำคัญมากนัก อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเชื่อว่านักเรียนไทยจะเห็นความสำคัญของภาษามลายูมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อ

โรงเรียนต่างๆ ในภาคใต้ได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษามลายูมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลที่จะเตรียมบุคลากรที่มีคุณภาพรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในอนาคตอันใกล้

ส่วนภาษาเยอรมัน ภาษาสเปน ภาษาอิตาลี ภาษารัสเซีย และภาษาโปรตุเกสนั้นยังเป็นภาษาต่างประเทศที่นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้คิดว่า เป็นภาษาที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยในระดับปานกลาง เช่นกัน ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเพราะเป็นภาษาที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาน้อยมาก และมีสอนบ้างในมหาวิทยาลัยเพียงบางแห่งเท่านั้น อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าในปัจจุบันภาษาต่างประเทศดังกล่าวอาจจะไม่มีความสำคัญมากนักทางด้านอุตสาหกรรม การค้าและการลงทุน แต่ทางด้านการท่องเที่ยวก็ยังคงถือว่าเป็นภาษาที่มีความสำคัญไม่น้อยทีเดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาเยอรมัน และภาษารัสเซีย เพราะจำนวนนักท่องเที่ยวชาวเยอรมันและรัสเซียที่เข้ามาประเทศไทยในแต่ละปีเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากอย่างเห็นได้ชัด

กล่าวโดยสรุป นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้คิดว่า เป็นภาษาอังกฤษ และภาษาจีน เป็นภาษาที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยมากที่สุด รองลงมาคือภาษาญี่ปุ่น และภาษาฝรั่งเศสที่มีความสำคัญในระดับมาก และภาษาเกาหลี ภาษามลายู ภาษาเยอรมัน ภาษาสเปน ภาษาอิตาลี ภาษารัสเซีย และภาษาโปรตุเกส มีความสำคัญต่อประเทศไทยในระดับปานกลาง ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีความสำคัญมากที่สุดในระดับนานาชาติ เพราะเป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสารสำหรับทุกสาขาอาชีพ ทุกประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่หรือภาษาราชการสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศลำดับที่ 1 หรือเป็นภาษาที่สองในทุกๆ ระดับการศึกษาและเป็นภาษาต่างประเทศที่มีผู้เรียนมากที่สุดในโลก ส่วนภาษาจีนนั้นปัจจุบันก็ได้เข้ามามีบทบาทมากยิ่งขึ้นในระดับสากล เพราะประเทศจีนได้กลายเป็นประเทศมหาอำนาจทางด้านเศรษฐกิจที่สำคัญของโลกจึงทำให้ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศที่มีผู้เรียนมากเป็นอันดับสองรองจากภาษาอังกฤษในประเทศต่างๆ ทั่วโลก เช่นเดียวกับประเทศไทย ปัจจุบันคนไทยเห็นว่าภาษาจีนมีความสำคัญมากต่อประเทศไทย ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในระดับกระทรวง และระดับโรงเรียนจึงได้สนับสนุนและส่งเสริมให้เปิดสอนภาษาจีนเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด จนทำให้ปัจจุบันประเทศไทยมีนักเรียนภาษาจีนมากเป็นอันดับสองรองจากภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ภาษาญี่ปุ่นและภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาที่นักเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้มองว่ามีความสำคัญต่อประเทศไทยมากรองลงมา ในส่วนของภาษาญี่ปุ่นนั้นเป็นเพราะประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจที่สำคัญอีกประเทศหนึ่งของโลก และเป็นประเทศที่มีบทบาทต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของไทยมากในปัจจุบัน จึงทำให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ส่วนภาษาฝรั่งเศสก็ยังคงเป็นอีกภาษาหนึ่งที่ยังมีบทบาทมากในทุกๆ ด้านในเวทีโลก แต่คนไทยให้ความสำคัญกับภาษานี้ลดลงอย่างมากในปัจจุบัน

จะเห็นได้ว่าภาษาต่างประเทศนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาประเทศในระดับสากล ดังที่ รองศาสตราจารย์ ดร. ธิดา บุญธรรม (อ้างถึงใน ชินภัทร ภูมิรัตน์, 2556: 84) นายกสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ ได้กล่าวไว้ใน

สัมมนาวิชาการ “ประเทศไทยและนโยบายภาษาต่างประเทศ: ความสำคัญของภาษาฝรั่งเศสในเวทีโลก” ซึ่งจัดโดยสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2556 ว่า “...ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในทุกๆ วงการ เพราะนอกจากภาษาจะเป็นเครื่องมือในการสื่อสารแล้วยังเป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดการเชื่อมโยงข้ามวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นและกำลังเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน...” และ ดร. ชินภัทร ภูมิรัตน์ (2556: 84) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า “ไม่ต้องสงสัยเลยว่าภาษายังมีบทบาทในชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น ภาษาไม่ได้เป็นแค่เครื่องมือสื่อสารแต่ยังเข้าไปถึงในเรื่องของจิตใจของคนต่างวัฒนธรรมและภาษา ... ดังนั้นในวงการต่างๆ เช่นการค้า เศรษฐกิจ การเมือง การที่เราไม่เสียเปรียบในเรื่องของภาษาจะทำให้เรามีโอกาสประสบความสำเร็จในการเจรจามากขึ้น นอกจากนี้ภาษาจะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ การที่เราจำกัดตัวอยู่เฉพาะภาษาใดภาษาหนึ่ง หมายถึงการที่เราจำกัดอนาคตและศักยภาพของประเทศในภาพรวมด้วย ... ซึ่งเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในยุคที่เรากำลังจะก้าวสู่เวทีนานาชาติ” ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายที่จะเตรียมความพร้อมให้คนไทยจำนวนมากได้มีโอกาสเรียนภาษาต่างประเทศที่หลากหลายเพื่อเข้าสู่เวทีนานาชาติต่อไป และในขณะเดียวกันก็ยังคงเน้นการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไปด้วย

และแน่นอนว่าปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งในปัจจุบันนี้ก็คือ การก่อตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ซึ่งจะเริ่มเปิดอย่างเป็นทางการในปี 2558 นี้ ซึ่งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีองค์ประกอบสำคัญคือ การเป็นตลาดและเป็นฐานการผลิตร่วมกัน โดยมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมืออย่างเสรีและเงินลงทุนที่เสรีมากขึ้น มีความสามารถในการแข่งขันสูง มุ่งสร้างความเท่าเทียมในการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศอาเซียน และการส่งเสริมการรวมกลุ่มอาเซียนเข้ากับประชาคมโลก ขนาดของตลาดอาเซียนที่ใหญ่ขึ้นทำให้อาเซียนมีอำนาจซื้อสูงขึ้นตามมา เช่นเดียวกับความสามารถในการแข่งขันกับภูมิภาคอื่นที่เพิ่มขึ้นซึ่งช่วยให้สมาชิกสามารถปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ได้เป็นอย่างดี สำหรับประเทศไทยก็จะได้ประโยชน์จากการขยายการส่งออกและโอกาสทางการค้า และเปิดโอกาสการค้าบริการในสาขาที่ไทยมีความเข้มแข็งเช่น ท่องเที่ยว โรงแรมและภัตตาคาร สุขภาพ ฯลฯ ซึ่งอาเซียนยังมีความต้องการด้านการบริการเหล่านี้อีกมาก นอกจากนี้ยังจะช่วยเสริมสร้างโอกาสในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมายังอาเซียน ซึ่งจะเพิ่มอำนาจการต่อรองของอาเซียนในเวทีการค้าโลก และยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในอาเซียนโดยรวม ดังนั้นเป็นที่ประจักษ์ว่าภาษาต่างประเทศต่างๆ โดยเฉพาะภาษาตะวันออก ทั้งที่เป็นภาษาของประเทศเพื่อนบ้านเช่น ภาษาพม่า ภาษาเวียดนาม ภาษาลาว ภาษามลายู และภาษาอินโดนีเซีย และภาษาของประเทศคู่ค้าที่สำคัญของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี จะต้องมามีบทบาทและมีความสำคัญมากขึ้นสำหรับประเทศไทยอย่างเห็นได้ชัดในอนาคต นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ซึ่งกำหนดให้เป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสารภายในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้ว สำหรับภาษาตะวันตกอื่นๆ เช่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาสเปน ภาษาอิตาลี และภาษารัสเซียนั้น ถึงแม้ว่าในขณะที่นักเรียนส่วนใหญ่มองว่าภาษาเหล่านี้บางภาษายังมีความสำคัญต่อประเทศไทยไม่มากนัก แต่ในอนาคตอันใกล้นี้ ภาษาต่างๆ เหล่านี้ก็น่าจะเข้ามามามีบทบาทและมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นต่อประเทศไทยและประเทศสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาฝรั่งเศสซึ่งเป็นภาษาหลักของ

สหภาพยุโรป เพราะปัจจุบันในด้านการค้า สหภาพยุโรปเป็นคู่ค้าที่สำคัญของอาเซียน และในด้านการลงทุน สหภาพยุโรปเข้ามาลงทุนในอาเซียนมากเป็นอันดับที่ 3 รองจากญี่ปุ่นและฮ่องกง นอกจากนี้อาเซียนและสหภาพยุโรปยังมีการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมืออื่นๆ อีกมากมายทั้งทางด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ภายใต้แผนปฏิบัติการร่วม BANDAR SERI BEGAWAN PLAN OF ACTION TO STRENGTHEN THE ASEAN-EU ENHANCED PARTNERSHIP (2013-2017)¹⁰ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาษาตะวันตก เช่น ภาษาฝรั่งเศสยังมีบทบาทต่อด้านต่างๆ ดังกล่าวเหล่านี้มากในเวทีโลก ดังที่ฯพณฯ ดร. วีรชัย พลาศรัย (2556 : 87) เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงเฮก ประเทศเนเธอร์แลนด์ ได้กล่าวยืนยันไว้ในการสัมมนาวิชาการ “ประเทศไทยและนโยบายภาษาต่างประเทศ: ความสำคัญของภาษาฝรั่งเศสในเวทีโลก” ซึ่งจัดโดยสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2556 ว่า “...บทบาทภาษาฝรั่งเศสในเวทีโลกยังมีอยู่ และเป็นปัจจัยที่เพิ่มศักยภาพของบุคคลที่ทำงานในเวทีโลก... บทบาทภาษาฝรั่งเศสในเวทีโลกแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับแต่ละเวที เพราะมีหลายปัจจัย... และบทบาทภาษาฝรั่งเศสมีสูงมากในหลายสาขา...” และ ดร. ชินภัทร ภูมิรัตน์ (2013 : 85) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กล่าวไว้ในการประชุมวิชาการเดียวกันว่า “...ทางด้านรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการได้วิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ผ่านมาพบว่าความสำคัญของภาษาฝรั่งเศสมีแต่จะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งนักเรียนและนักศึกษาไม่ทราบข้อมูลตรงนี้ จึงอาจทำให้สนใจในภาษาอื่นๆ แทน เพราะว่าภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาราชการจากประเทศต่างๆ ทั่วโลก จำนวน 29 ประเทศ เป็นภาษาที่มีคนพูดเป็นอันดับ 3 แสดงให้เห็นว่ามีแนวโน้มที่คนจะพูดภาษาฝรั่งเศสมากขึ้น นอกจากนี้ประเทศฝรั่งเศสเป็นมหาเศรษฐกิจอันดับ 4 ของโลก ... นอกจากนี้ทางด้านอาชีพมีองค์ความรู้มากมายที่เราจะเรียนรู้จากประเทศฝรั่งเศสหรือประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส ทั้งด้านอาหาร แฟชั่น ศิลปกรรม และภาพยนตร์...” ดังนั้นครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยก็ควรจะช่วยกันประชาสัมพันธ์เพื่อให้นักเรียนได้เห็นถึงความสำคัญของภาษาฝรั่งเศสในเวทีโลกให้มากขึ้น

4. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับภาษาฝรั่งเศส

สำหรับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนภาษาฝรั่งเศสนั้น ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส เพราะได้รับแรงจูงใจมาจากตัวเองมากที่สุดคือร้อยละ 75.1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศินี ชัยศรี (2552) ที่ทำการวิจัยเรื่อง “สภาพการณ์การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในปัจจุบันและปัญหาในการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในบริบทจังหวัดภูเก็ต” พบว่านักเรียนเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสด้วยตนเอง แรงจูงใจจากตัวเองถือเป็นแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) ของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งถือว่าเป็นแรงขับหรือสิ่งผลักดันที่มาจากภายในตัวบุคคล ที่ผลักดันให้บุคคลที่มีความต้องการเรียนรู้ หรือต้องการแสวงหาบางอย่างด้วยตนเอง โดยไม่ให้บุคคลอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง ตามทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ นั้น แรงจูงใจในการเรียน ความสนใจ และความต้องการที่จะเรียน ถือเป็นแรงจูงใจภายในที่เป็นปัจจัยที่มีพลัง หรือสามารถมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการณ์

¹⁰ กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ <http://www.mfa.go.th/asean/>

เรียนรู้ของผู้เรียนมาก และค่อนข้างถาวร เป็นองค์ประกอบที่สามารถผลักดันให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากขึ้น (เชียรศรี วิวิธสิริ, 2527, ปราณี รามสูต, 2528; Moore, 2000; Moore, 2009, Cuq, 2003) โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้าน การเรียนภาษาต่างประเทศนั้น แรงจูงใจภายในของผู้เรียนก็สามารถเกิดจากปัจจัยหลายด้าน เช่น การที่นักเรียนมีความสนใจภาษาต่างประเทศภาษาใดภาษาหนึ่งเป็นพิเศษ มีความอยากรู้อยากเห็นในภาษาและวัฒนธรรมของประเทศนั้น มีความต้องการเรียนรู้ภาษาและต้องการที่จะใช้ความรู้และทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ที่เหมาะสมได้และทำให้ตนเองสามารถใช้ชีวิตหรือเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของสังคมภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษานั้นได้ เป็นต้น (Gardner, 1996; Cuq, 2003) แรงจูงใจต่างๆ เหล่านี้จะผลักดันให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียนมากขึ้นเพื่อให้ตัวเองประสบความสำเร็จและบรรลุผลตามต้องการ

นอกเหนือจากแรงจูงใจจากตัวเอง นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้บางคนยังได้รับแรงจูงใจมาจากรุ่นพี่ (ร้อยละ 26.2) จากพ่อแม่และสมาชิกในครอบครัว (ร้อยละ 24.5) และจากเพื่อน (ร้อยละ 24) ส่วนบางคนได้รับแรงจูงใจมาจากอาจารย์ หรือจากญาติ (ร้อยละ 16.5 และ 7.2 ตามลำดับ) แรงจูงใจหรือแรงบันดาลใจจากคนรอบข้างเหล่านี้ถือว่าเป็นแรงจูงใจจากภายนอก (Extrinsic Motivation) ของผู้เรียน (Moore, 2000; Abisamra, 2002; Moore, 2009; Cuq, 2003) ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งสำหรับการเรียนรู้ แรงจูงใจภายนอกนี้สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือการแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาได้ การที่นักเรียนเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสในที่นี้ก็อาจจะเป็นเพราะความประทับใจในบุคลิกภาพของรุ่นพี่ ต้องการคำชมหรือการยกย่องจากพ่อแม่และสมาชิกในครอบครัว ต้องการได้รับการยอมรับจากเพื่อน หรือมีทัศนคติที่ดีต่อครูผู้สอน เป็นต้น แต่แรงจูงใจภายนอกไม่คงทนถาวรต่อพฤติกรรม สามารถเกิดได้บ่อยๆ และหมดสิ้นไปได้ จะเห็นได้ว่าแรงจูงใจด้วยสาเหตุต่างๆ กัน ที่มาจากคนรอบข้างนี้สามารถเข้ามามีบทบาทต่อนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสใน 14 จังหวัดภาคใต้ในช่วงแรกของการเลือกหรือการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6) แต่เมื่อนักเรียนได้เรียนภาษาฝรั่งเศสแล้ว แรงจูงใจในการเรียนอาจจะลดลงได้เนื่องจากสาเหตุที่แตกต่างกัน เช่น พบว่าภาษาฝรั่งเศสยากเกินไป การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และวิธีการสอนของครูผู้สอนไม่น่าสนใจ เนื้อหาที่เรียนไม่น่าสนใจและไม่สอดคล้องกับความต้องการของตน ไม่มีโอกาสได้ใช้ภาษาฝรั่งเศสกับเจ้าของภาษา เป็นต้น ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้จะสามารถส่งผลให้ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียนลดลง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก็จะต่ำลง ซึ่งแตกต่างจากแรงจูงใจภายในซึ่งมาจากตัวผู้เรียนเอง แรงจูงใจภายในจะเป็นแรงขับที่สำคัญที่จะส่งผลต่อความสนใจ ความเอาใจใส่ และความตั้งใจต่อการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าแรงจูงใจภายนอก

กล่าวโดยสรุป แรงจูงใจในการเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนโดยส่วนใหญ่มาจากตนเอง ซึ่งเป็นความปรารถนาหรือความต้องการที่มาจากตัวเอง ส่วนบางคนก็มาจากคนรอบข้างซึ่งอาจจะเป็นเพื่อน คนในครอบครัว ซึ่งตามความคิดของนักจิตวิทยาภาษาศาสตร์ ความปรารถนาในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้นเป็นส่วนหนึ่งของแรงจูงใจภายในของผู้เรียน ส่วนบริบททางสังคมซึ่งสามารถเข้ามามีอิทธิพลต่อความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศได้ด้วยเช่นกันนั้นจัดเป็นแรงจูงใจภายนอก อย่างไรก็ตามไม่ว่านักเรียนจะเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสด้วยแรงจูงใจภายในหรือภายนอก สิ่งหนึ่งที่พบจากการวิจัยในครั้งนี้คือ ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศสเป็นไปในทางที่ดี

5. เหตุผลการเลือกเรียนแผนการเรียนภาษาฝรั่งเศส

สำหรับเหตุผลการศึกษาเลือกเรียนแผนการเรียนภาษาฝรั่งเศสนั้น ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ร้อยละ 66.1 เลือกเรียนแผนการเรียนภาษาฝรั่งเศสเพราะชอบประเทศฝรั่งเศส ภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศส เหตุผลดังกล่าวจัดได้ว่าเป็นแรงจูงใจภายในของผู้เรียน (Intrinsic Motivation) สำหรับ Gardner (1996) นั้นความปรารถนาของผู้เรียนที่จะเรียนภาษาต่างประเทศภาษาใดภาษาหนึ่งเพื่อทำให้ตนเองสามารถติดต่อสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้ และสามารถใช้ชีวิตหรือเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของสังคมภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษานั้นได้ เรียกว่า Integrative motivation เหตุผลดังกล่าวนี้จัดได้ว่าเป็นแรงจูงใจที่สำคัญมากสำหรับการเรียนภาษาต่างประเทศ มีงานวิจัยจำนวนมากพบว่าผู้เรียนโดยส่วนใหญ่หรือจำนวนมากที่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเพราะมีความรู้สึกชอบภาษาคิดว่าภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาที่ไพเราะและสวยงาม มีทัศนคติที่ดีกับประเทศฝรั่งเศสและวัฒนธรรมฝรั่งเศส รวมทั้งชอบหรือประทับใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งในประเทศและวัฒนธรรมต่างๆ ของประเทศเจ้าของภาษา เช่น ชื่นชอบแฟชั่น อาหาร และสินค้ายี่ห้อดังของประเทศฝรั่งเศส เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศินี ชัยศรี (2552) ธิดา บุญธรรม และ จงกล สุภเวทย์ (2554) และศิริมา บุรินทรากิบาล (2555) และงานวิจัยของ Constantin (2008) ซึ่งศึกษาเรื่อง “ปัจจัยทางด้านแรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศ ศึกษากรณีภาษาฝรั่งเศส ในคณะเศรษฐศาสตร์” ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยโอเรเดีย (Oradea University) ประเทศโรมาเนีย พบว่านักศึกษาเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเพราะชอบเรียนภาษาต่างประเทศ ชอบภาษาฝรั่งเศสเพราะเป็นภาษาที่ไพเราะ เป็นภาษาที่สวยงาม และโรแมนติก และเป็นภาษาที่มีความสำคัญ

นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ร้อยละ 62.5 เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเพราะไม่มีความถนัดทางคณิตศาสตร์ และร้อยละ 52 ไม่มีความถนัดทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จะเห็นได้ว่าเหตุผลดังกล่าวสอดคล้องกับประเด็นเรื่องของจำนวนนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ ที่เป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย ซึ่งทำให้สามารถสะท้อนให้เห็นได้ว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างเพศของผู้เรียนและการเรียนภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้สอดคล้องกับทัศนคติทั่วไปของกลุ่มสังคม (stereotype) เกี่ยวกับความสามารถในการเรียนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการเรียนภาษาระหว่างผู้หญิงและผู้ชายที่มานานแล้ว อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทอร์แมน และไทเลอร์ (Terman and Tyler, 1954 อ้างถึงใน สุชา จันทร์อม, 2544) ที่พบว่าผู้ชายจะชอบและมีความสามารถในการเรียนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ มากกว่าผู้หญิง ในขณะที่ผู้หญิงจะมีความถนัดทางด้านภาษา การเขียน และศิลปะมากกว่าผู้ชาย และงานวิจัยของแม็คโคบี และแจ๊คคลิน (Macaoby and Jacklin, 1974 อ้างถึงใน นภเนตร ธรรมบวร, 2549) ที่พบว่าผู้ชายมีความสามารถในด้านคณิตศาสตร์ การจำรูปทรง การคิดวิเคราะห์และการคิดริเริ่มมากกว่าผู้หญิง ด้วยเหตุนี้นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจึงเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเพราะไม่มีความถนัดทางคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

นักเรียนร้อยละ 60.4 เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส เพราะอยากมีพื้นฐานความรู้ทางภาษาฝรั่งเศสเพื่อการศึกษาต่อในอนาคตในระดับมหาวิทยาลัย ความต้องการดังกล่าวถือเป็นแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) ของผู้เรียน หรือแรงจูงใจประเภท Instrumental motivation (Gardner, 1996) กล่าวคือเป็นความต้องการเพื่อการเรียนรู้ (Learning needs) ของผู้เรียนที่จะทำให้ตัวเองสามารถใช้ภาษาต่างประเทศที่

เรียนนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่งที่ชัดเจนเช่น เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น Cuq (2003) กล่าวว่าความต้องการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพราะต้องใช้ภาษานั้นเพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือเพื่อการศึกษาค้นคว้าในศาสตร์ต่างๆ อย่างลึกซึ้ง เป็นความต้องการเพื่อการเรียนรู้ (Learning needs) ซึ่งสามารถผลักดันหรือเป็นแรงขับให้ผู้เรียนภาษามีความสนใจและตั้งใจเรียนภาษานั้นมากขึ้น เพราะเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ตัวเองประสบความสำเร็จในการเรียนศาสตร์ต่างๆ เป็นที่ทราบกันดีว่าประเทศฝรั่งเศสมีนักปราชญ์ นักคิด นักวิทยาศาสตร์ นักวิชาการ ที่มีชื่อเสียง และมีองค์ความรู้ทางด้านอาชีพมากมายที่คนจากประเทศต่างๆ ทั่วโลกสนใจไปศึกษาเรียนรู้ อาทิเช่น ทางด้านกฎหมาย อุตสาหกรรมเกษตร เกษตรกรรม วิศวกรรมการบิน โบราณคดี ประวัติศาสตร์ แพทย์ ศิลปกรรม ภาพยนตร์ เป็นต้น ดังนั้นความรู้ทางภาษาฝรั่งเศสก็จะเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในอนาคต

นักเรียนร้อยละ 60.4 เช่นกันที่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเพราะคิดว่าภาษาฝรั่งเศสมีประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริมา ปุรินทรภิบาล (2535), ทศน์วรรณ นิธิเกษม (2546), เกศินี ชัยศรี (2552), ศิริมา ปุรินทรภิบาล (2555), Yanaprasat (2001) และ Bundit (2004) ซึ่งพบว่านักเรียนและนักศึกษาไทยส่วนใหญ่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเพื่อวัตถุประสงค์การทำงานและประกอบอาชีพในอนาคต ตามทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ การที่บุคคลที่มีโอกาสทราบว่าตนจะได้รับความก้าวหน้าอย่างไรจากการกระทำนั้นก็จะมีแรงจูงใจมากขึ้นที่จะทำสิ่งนั้นด้วยความตั้งใจ เช่นการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศภาษาใดภาษาหนึ่งเพราะรู้ว่าจะเป็นโอกาสที่จะทำให้ตนเองสามารถหางานทำได้ง่ายขึ้นหรือจะมีประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคต จัดเป็นแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) ประเภทหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับแรงจูงใจที่ Gardner (1996) เรียกว่า Instrumental motivation ซึ่งหมายถึงความปรารถนาของผู้เรียนที่จะทำให้ตัวเองสามารถใช้ภาษาต่างประเทศที่เรียนนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่งที่ชัดเจนเช่น เพื่อการหางานทำหรือการทำงานในอนาคต ส่วน Cuq (2003) จัดแรงจูงใจดังกล่าวเป็นความต้องการเฉพาะทาง (Special needs) กล่าวคือเป็นความต้องการเรียนรู้เนื้อหาทางภาษาเฉพาะทางหรือเฉพาะด้านและสามารถใช้ทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อสารเฉพาะด้านได้ เช่นผู้เรียนที่เรียนภาษาต่างประเทศเพราะต้องการนำความรู้ภาษาต่างประเทศนั้นไปใช้ในการประกอบอาชีพที่ต้องติดต่อกับชาวต่างชาติ เช่น มัคคุเทศก์ ล่าม ทูต พนักงานต้อนรับในโรงแรมหรือสายการบิน เป็นต้น ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่านอกจากความรู้ในสาขาวิชาแล้ว ภาษาอังกฤษคือภาษาต่างประเทศที่มีความจำเป็นสำหรับการหางานทำและการทำงานมากที่สุดในทุกๆ สาขาอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างเป็นทางการในปี 2558 นี้ อย่างไรก็ตามหากนักศึกษามีความรู้ภาษาต่างประเทศอื่นๆ ควบคู่ไปด้วยก็จะถือว่าเป็นข้อได้เปรียบอย่างยิ่งสำหรับการหางานทำและการทำงานในอนาคต สำหรับภาษาฝรั่งเศสนั้นเป็นภาษาต่างประเทศที่ 2 ที่เป็นที่ต้องการมากในสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ธุรกิจการบิน และการค้าระหว่างประเทศ จะเห็นได้ว่าปัจจุบันในบางองค์กรหากพนักงานสามารถใช้ภาษาฝรั่งเศสได้นอกจากภาษาอังกฤษก็จะมีรายได้พิเศษให้

ร้อยละ 52.0 ของนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้เลือกเรียนแผนการเรียนภาษาฝรั่งเศสเพราะตามเพื่อน และเลือกตามความต้องการของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

สาเหตุของการเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสดังกล่าวเป็นแรงจูงใจจากภายนอก (Extrinsic Motivation) ของผู้เรียน โดยปรกตินักเรียนระดับชั้นมัธยมมีอายุระหว่าง 16-18 ปี ตามหลักของจิตวิทยาพัฒนาการจัดอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่ติดเพื่อนมากที่สุด เพื่อนคือทุกสิ่งทุกอย่าง มีความสำคัญ และมีอิทธิพลมาก เพราะมีความสนใจ ความคิดต่าง ๆ และมีปัญหาในลักษณะคล้าย ๆ กัน ทำให้คุยกันง่าย และเข้าใจซึ่งกันและกันได้ดีกว่าวัยอื่น และผู้ปกครอง ดังนั้นจึงมีนักเรียนเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส เพราะตามเพื่อนทั้งๆ ที่ตัวเองอาจจะไม่ได้สนใจ ภาษาฝรั่งเศสมากนัก ในขณะที่เดียวกันนักเรียนบางคนเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสตามความต้องการของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง เพราะเชื่อฟังผู้ปกครอง ไม่กล้าปฏิเสธหรือแสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งกับพ่อแม่ จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันยังมีผู้ปกครองหรือพ่อแม่หลายคนที่ไม่เปิดโอกาสให้ลูกได้เลือกเรียนตามความสนใจ หรือความต้องการของตัวเอง แต่เป็นผู้กำหนดและบังคับให้ลูกเรียนตามที่พ่อแม่ต้องการ และจากค่านิยมของสังคมไทย ที่ให้ความสำคัญกับความคิดเรื่องของการเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ ยกย่องผู้มีอาวุโส ครูบาอาจารย์ นักปราชญ์ ผู้รู้ ยกย่องคนมีอายุ หรือ "ผู้เฒ่าผู้แก่" เคารพวิทยุฒิ และความกตัญญูทวดเทวี คนไทยถือว่าผู้ใดมีบุญคุณ เราต้องมีหน้าที่ตอบแทน คนที่กตัญญูรู้คุณเป็นคนที่ได้รับความรักและยกย่องว่าเป็นคนดีในสังคม หากตอบแทนไม่ได้ก็ต้องจงรักภักดีมีน้ำใจไม่ตรีตอบ คนไม่กตัญญูถือว่าเป็นคนไม่ดีไม่มีผู้อยากคบหาสมาคมด้วย (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2530) ด้วยเหตุนี้เด็กนักเรียนส่วนหนึ่งจึงไม่สามารถปฏิเสธความต้องการของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง เพราะคิดว่าการไม่ทำตามสิ่งที่พ่อแม่ต้องการคือการไม่เชื่อฟัง ไม่มีความกตัญญูทวดเทวีที่ต่อบุพการี ปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยที่สามารถสร้างปัญหาทางการเรียนให้แก่เด็กนักเรียนหลายๆ ด้าน เช่น นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียน ไม่สนใจและไม่เอาใจใส่ในการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และอาจจะเกิดปัญหาสังคมอื่นๆ ตามมาได้ เช่น หนีเรียน ไปมั่วสุมกับเพื่อนๆ ดิตยาเสพติด เพราะรู้สึกว่าการไม่สนใจความต้องการของตนเอง และไม่เข้าใจตนเอง เป็นต้น ทั้งนี้เพราะแรงจูงใจจากภายนอก (Extrinsic Motivation) เป็นสิ่งที่ไม่คงทนถาวรต่อพฤติกรรม สามารถเกิดได้และหมดสิ้นไปได้ เพราะบุคคลจะแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองสิ่งจูงใจดังกล่าวเฉพาะในกรณีที่ต้องการรางวัล ต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียง คำชม การยกย่อง หรือ การได้รับการยอมรับ เป็นต้น เมื่อได้รับการยอมรับหรือคำชมแล้วก็จะเปลี่ยนพฤติกรรม ดังนั้นผู้ปกครองหรือพ่อแม่ควรเปิดโอกาสให้บุตรหลานได้มีโอกาสเลือกเรียนในสิ่งที่สนใจหรือเป็นความต้องการของเด็กเอง เพราะจะทำให้เด็กนักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข และมีโอกาสประสบความสำเร็จได้ดีกว่า

นอกจากนี้นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ร้อยละ 44.6 เลือกเรียนแผนการเรียนภาษาฝรั่งเศส เพราะคิดว่าตนเองมีความถนัดและความสนใจทางภาษา เหตุผลดังกล่าวจัดเป็นแรงจูงใจภายในที่สามารถทำให้ผู้เรียนมีความสนใจที่จะเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างจริงจังและอย่างตั้งใจ อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่า ร้อยละของนักเรียนที่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส เพราะคิดว่าตนเองมีความถนัดและสนใจทางภาษาน่าจะมีสัดส่วนมากกว่านี้ เพราะเหตุผลดังกล่าวเป็นแรงจูงใจของผู้เรียนที่มีบทบาทต่อการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศเป็นอันดับต้นๆ การวิจัยในครั้งนี้ทำให้เชื่อได้ว่านักเรียนบางคนไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาฝรั่งเศสหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาฝรั่งเศสค่อนข้างต่ำ อาจจะเป็นเพราะว่านักเรียนเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสโดยที่ตัวเองไม่มีความถนัดหรือไม่มีความสนใจในภาษาที่เรียนอย่างแท้จริง แต่ในทางกลับกันนักเรียนบางคนอาจจะเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเพราะ

มีความถนัดในการเรียนภาษาจริง แต่อาจจะประสบกับปัญหาหรืออุปสรรคอื่นๆ ที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนไม่ดีได้ เช่น ครูผู้สอน วิธีการสอนและการใช้สื่อการสอน เป็นต้น ดังนั้น ครูผู้สอนก็ต้องคำนึงถึงสิ่งต่างๆ เหล่านี้ด้วย และต้องคอยสังเกตด้วยว่าหากนักเรียนคนใดมีความถนัดหรือความสามารถพิเศษทางภาษาก็ควรให้การสนับสนุนหรือส่งเสริมเป็นพิเศษ เพื่อให้เด็กได้แสดงออกถึงความสามารถพิเศษนั้น วิธีการดังกล่าวถือเป็นการสร้างแรงจูงใจที่ดีให้แก่ผู้เรียนได้

นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ร้อยละ 39.8 เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส เพราะคิดว่าภาษาฝรั่งเศสมีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Constantin (2008) พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย โอเรเดีย (Oradea University) ประเทศโรมาเนีย เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเพราะต้องการสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้ ต้องการสื่อสารในสาขาที่ตนเองเชี่ยวชาญด้วยภาษาฝรั่งเศสได้ ในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศนั้น ปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่มีบทบาทมากต่อการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศคือ ภาษานั้นมีประโยชน์ต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ปัจจัยดังกล่าวเป็นความปรารถนาของผู้เรียนที่จะเรียนภาษาต่างประเทศภาษาใดภาษาหนึ่งเพื่อให้ตนเองสามารถติดต่อสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้ ทำให้ตนเองสามารถใช้ชีวิตหรือเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของสังคมภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษานั้นได้ ซึ่ง Gardner (1996) เรียกว่า Integrative Motivation อย่างไรก็ตามในบริบทของประเทศไทยนั้น ประโยชน์ของภาษาฝรั่งเศสต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันของคนไทยยังมีน้อยมาก เพราะมีคนฝรั่งเศสที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยค่อนข้างน้อย ยกเว้นบางจังหวัดเท่านั้น เช่น จังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีนักท่องเที่ยวและคนฝรั่งเศสอาศัยอยู่มาก อย่างไรก็ตามจากการวิจัยของ เกศินี ชัยศรี (2552) ซึ่งศึกษาเรื่อง “สภาพการณ์การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในปัจจุบันและปัญหาในการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในบริบทจังหวัดภูเก็ต” พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ตส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ในการพูดคุยกับชาวฝรั่งเศสและกับคนชาติอื่นๆ ที่สามารถพูดภาษาฝรั่งเศสได้ ไม่ทราบว่า มีชาวฝรั่งเศสอาศัยอยู่ในจังหวัดภูเก็ตเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าบางครั้งนักเรียนเหล่านี้ไม่สามารถจะแยกแยะได้ว่าคนที่คนไทยเรียกว่า “ฝรั่ง” เพื่อใช้เรียกคนผิวขาว สีผมไม่ดำ จมูกโด่งที่มาจากประเทศต่างๆ ในซีกโลกเหนือคนใดเป็นชาวฝรั่งเศส หากไม่มีโอกาสได้สนทนาด้วย เพราะส่วนใหญ่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากกว่า ด้วยเหตุนี้สัดส่วนของนักเรียนที่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเพราะคิดว่าภาษาฝรั่งเศสมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันจึงมีค่อนข้างน้อย

นักเรียนร้อยละ 31.8 เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส เพราะชอบอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศส ปัจจัยดังกล่าวจัดเป็นแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) ของผู้เรียนเช่นกัน ในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ครูเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญอย่างหนึ่งของ 3 องค์ประกอบหลักนอกเหนือจากตัวผู้เรียนเอง และภาษาที่เรียน (Cuq & Gruca, 2003; Defay, 2004) องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผู้สอน เช่น มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี วิธีการและเทคนิคที่จะถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียนได้หลายวิธีอย่างเหมาะสมกับแต่ละเนื้อหาวิชา สามารถคัดเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน เลือกกิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อการสอนที่น่าสนใจ ใช้สื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด ทุ่มเทในการสอน มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีการให้รางวัลและลงโทษเพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการ

เรียน เป็นผู้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการเรียนอย่างถูกต้องและเหมาะสม และเป็นพี่เลี้ยงหรือผู้ช่วยที่ดีให้แก่ผู้เรียนในขณะที่เรียนรู้ องค์ประกอบเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อครูผู้สอนที่ทำหน้าที่ของครูที่ดี จึงทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และส่งผลให้สามารถกระตุ้นหรือผลักดันให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน สนใจและตั้งใจเรียน และเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุดในที่สุด (เชียรศรี วิวิธสิริ, 2527, ปราณี งามสุด, 2528, Tardif, 1992)

นอกจากนี้ร้อยละ 22.1 ของนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส เพราะคิดว่าชอบภาษาตะวันตกมากกว่าภาษาตะวันออก อย่างไรก็ตาม สัดส่วนของนักเรียนที่ตอบเหตุผลดังกล่าวแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าปัจจุบันภาษาตะวันออกเป็นที่นิยมสำหรับนักเรียนไทยมากกว่าภาษาตะวันตก เช่นเดียวกับนักเรียนร้อยละ 18.3 เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส เพราะคิดว่าภาษาฝรั่งเศสง่ายกว่าภาษาต่างประเทศอื่นๆ สัดส่วนร้อยละของนักเรียนกลุ่มนี้พบว่าน้อยมาก ทำให้เชื่อได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสรู้มาก่อนแล้วว่าภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาที่ยากที่จะเรียนรู้และทำความเข้าใจ ภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทยเป็นภาษาที่มีรากฐานมาจากตระกูลภาษาที่แตกต่างกัน ลักษณะทางภาษาศาสตร์ทั้งทางด้านระบบเสียง ระบบการสร้างคำ การออกเสียง โครงสร้างประโยค ระดับการใช้ภาษา และตัวอักษรแตกต่างจากภาษาไทยโดยสิ้นเชิง อีกทั้งวัฒนธรรมก็มีความแตกต่างกันอย่างมาก และโอกาสในการฝึกหรือใช้ภาษากับเจ้าของภาษาก็มีน้อยมาก จึงทำให้การเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสสำหรับคนไทยเป็นสิ่งที่ค่อนข้างยาก และไม่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นที่น่าพอใจเท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนจะเป็นตัวแปรที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าภาษาฝรั่งเศสไม่ได้ยากอย่างที่นักเรียนคิด ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น คัดเลือกเนื้อหาหรือบทเรียนที่มีความหมายกับผู้เรียน ไม่ยากเกินไป ไม่ยาวเกินไป สอดคล้องกับระดับความรู้และความสามารถของผู้เรียน และกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สามารถให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด และใช้สื่อการสอนที่ดีที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงขึ้น ให้กำลังใจแก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ หรือ สร้างแรงจูงใจทางด้านอื่น เพื่อให้นักเรียนมีแรงจูงใจในทางบวกต่อการเรียนภาษานี้ เช่น การจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาฝรั่งเศส เช่น การร้องเพลง การจัดค่ายภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศส และการจัดเทศกาลอาหารฝรั่งเศส ดนตรีหรือภาพยนตร์ฝรั่งเศส จัดทัศนศึกษาไปยังสถานที่หรือองค์กรที่มีคนฝรั่งเศส หรือมีการใช้ภาษาฝรั่งเศส เป็นต้น

นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ ร้อยละ 11.4 เลือกเรียนแผนการเรียนภาษาฝรั่งเศสเพราะโรงเรียนไม่มีภาษาต่างประเทศอื่นให้เลือก จะเห็นได้ว่าปัจจุบันมีโรงเรียนมัธยมศึกษาบางโรงเรียนได้เปิดสอนภาษาต่างประเทศหลากหลายภาษามากขึ้น เช่น ภาษาเยอรมัน ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษามลายู ภาษาอาหรับ อย่างไรก็ตามจำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาดังกล่าวนี้ยังมีค่อนข้างจำกัด ทั้งนี้เพราะขาดบุคลากรอีกจำนวนมาก ส่วนภาษาฝรั่งเศสนั้นถึงแม้ว่าปัจจุบันจะมีโรงเรียนมัธยมศึกษาหลายโรงเรียนปิดการเรียนการสอนไปแล้วจำนวนหนึ่ง แต่จำนวนครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสยังมีจำนวนมากกว่าครูภาษาต่างประเทศอื่นๆ อีกมาก ด้วยเหตุนี้โรงเรียนมัธยมศึกษาบางแห่งจึงสามารถเปิดสอนภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศได้เพียงภาษาเดียว ทำให้นักเรียนไม่มีทางเลือกอื่นได้ อีกทั้งนักเรียน

บางคนอาจจะไม่ประสบความสำเร็จในการสอบเข้าโปรแกรมที่เรียนภาษาต่างประเทศอื่นได้ จึงเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส อย่างไรก็ตามสำหรับนักเรียนกลุ่มนี้ ผู้วิจัยเชื่อว่าจะเป็นผลดีสำหรับนักเรียนบางคน เพราะการเริ่มเรียนภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนมัธยมนั้น นักเรียนทุกคนเริ่มต้นใหม่เหมือนกันหมดคือเป็นผู้เรียนระดับต้น (Débutant) คือไม่มีความรู้ภาษาฝรั่งเศสมาก่อน หากนักเรียนคนใดสนใจเรียนตั้งแต่เริ่มต้น โอกาสที่จะประสบความสำเร็จก็มีมาก อีกทั้งอาจจะมีนักเรียนบางคนเมื่อได้เริ่มเรียนภาษาฝรั่งเศสแล้วก็รู้สึกชอบหรือประทับใจ จึงทำให้สนใจเรียนมากขึ้นจนสามารถประสบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเป็นอย่างดี ดังงานวิจัยของ Constantin (2008) ที่ศึกษาปัจจัยทางด้านแรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศ ศึกษากรณีภาษาฝรั่งเศส ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยโอเรเดีย (Oradea University) ประเทศโรมาเนีย พบว่าเพราะหลังจากที่นักศึกษาเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสแล้ว นักศึกษาส่วนหนึ่งพบว่าตนเองชอบเรียนภาษานี้ และมีแรงจูงใจที่จะเรียนภาษาฝรั่งเศสมากขึ้น ดังนั้นครูผู้สอนก็จะเป็นประตูด่านแรกหรือเป็นองค์ประกอบแรกที่สำคัญที่จะทำให้ให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวนี้เห็นความสำคัญของภาษาฝรั่งเศส หันมาสนใจเรียน และมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาฝรั่งเศสมากขึ้น

กล่าวโดยสรุปการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถยืนยันได้ว่าปัจจัยทางด้านแรงจูงใจของผู้เรียนทั้งที่เป็นแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) และแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) มีบทบาทต่อการเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้มาก อีกทั้งการศึกษาวิจัยนี้ยังได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่ามุมมองและทัศนคติที่ดีที่มีต่อภาษาต่างประเทศที่เลือกเรียน ที่มีต่อวัฒนธรรมของประเทศเจ้าของภาษา และที่มีต่อการเรียนรู้ภาษานั้นก็มีบทบาทสำคัญมากต่อการเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน เพราะปัจจัยทางด้านมุมมองและทัศนคติที่ดีต่อภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศสมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจต่างๆ ของนักเรียน นอกจากนี้ผู้สอนก็เป็นกลไกที่มีความสำคัญยิ่งในการทำให้ผู้เรียนได้เห็นถึงความสำคัญของภาษาฝรั่งเศสและได้มีทัศนคติที่ดีต่อภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศส และในการสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาฝรั่งเศสให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษา และต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อไปในระดับอุดมศึกษา

6. การเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสในด้านทักษะทางภาษาและด้านความรู้

สำหรับการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสในด้านทักษะทางภาษาและด้านความรู้ นั้น ผลการงานวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ชอบเรียนวัฒนธรรมฝรั่งเศสมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.39) ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าการที่นักเรียนชอบเรียนวัฒนธรรมฝรั่งเศสมากที่สุด แสดงว่านักเรียนเหล่านี้มีมุมมองและทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมของประเทศเจ้าของภาษาที่เรียน ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยจำนวนมากที่พบว่าผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสโดยส่วนใหญ่สนใจและชอบเรียนวัฒนธรรมฝรั่งเศสมาก และความรู้ทางวัฒนธรรมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพราะสามารถทำให้การเรียนรู้และความเข้าใจในการใช้ภาษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Herzlich, 1978; Ramage, 1990; Constantin, 2008; เกศินี ชัยศรี, 2552)

รองลงมาคือ นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ชอบเรียนทักษะการพูด (ค่าเฉลี่ย 3.83) การฟัง (ค่าเฉลี่ย 3.78) การอ่าน (ค่าเฉลี่ย 3.72) และการเขียน (ค่าเฉลี่ย 3.53) ภาษาฝรั่งเศสในระดับมาก ในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้นเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสารได้นั้น นอกจากผู้เรียนต้องพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะดังกล่าวแล้ว ก็จะต้องพัฒนาทักษะทางการสื่อสารด้วย (Moirand, 1990: 15) ซึ่งทักษะการสื่อสารก็จะประกอบด้วยปัจจัยทางด้านพุทธิปัญญาหรือการเรียนรู้ ปัจจัยทางด้านจิตวิทยาและปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม (Moirand, 1990: 15) สำหรับทักษะทางภาษาทั้ง 4 นั้น ทักษะการฟัง-การพูดเป็นทักษะจำเป็นเบื้องต้นของการสื่อสารไม่ว่าจะด้วยภาษาใด ดังนั้นในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามแนวคิดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative approach) ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักคือมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ จึงได้ให้ความสำคัญกับทักษะการฟัง และการพูด ก่อนทักษะการอ่านและการเขียน เพราะถือว่าคนเราเริ่มต้นการเรียนรู้ภาษาแม่หรือภาษาที่ 1 จากการฟังพ่อแม่ หรือคนรอบข้างพูดก่อน แล้วเกิดการเรียนรู้และจึงจะสามารถพูดได้ ดังนั้นการเรียนภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่ 2 ก็ควรจะเป็นแบบเดียวกับการเรียนรู้ภาษาแม่ (Goanac'h, 1998) คือเริ่มจากการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดก่อน การที่ผู้เรียนชอบเรียนทักษะการพูดและการฟังในระดับมากและมีสัดส่วนค่าเฉลี่ยมากกว่าทักษะการอ่านและการเขียนก็สอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารดังกล่าว อีกทั้งผู้เรียนโดยส่วนใหญ่ที่เลือกเรียนภาษาต่างประเทศมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดก็คือต้องการที่จะพูดสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้ ดังนั้นในการเรียนทักษะการฟังและการพูด หากผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์จำลองต่างๆ หรือได้มีโอกาสพูดหรือมีปฏิสัมพันธ์กับเจ้าของภาษาจริงๆ ก็จะเป็นสิ่งที่สนุก น่าสนใจ และมีประโยชน์สำหรับตัวผู้เรียนมาก นอกจากนี้ในการทำ ความเข้าใจเนื้อหาที่ฟังหรือการพูดนั้น ผู้เรียนสามารถไขข้อสงสัยประกอบอื่นๆ ประกอบด้วยได้ในขณะที่สนทนาเพื่อช่วยให้การสื่อสารบรรลุวัตถุประสงค์ เช่น ภาษาท่าทาง หน้าตา การใช้น้ำหนักของเสียงเพื่อแสดงอารมณ์ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ผู้เรียนจึงชอบเรียนทักษะการพูดและการฟังมาก อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาจากงานวิจัยต่างๆ ที่ผ่านมาแล้ว ก็พบว่าทักษะการฟังเป็นทักษะทางภาษาที่ผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสชาวไทยประสบปัญหา มาก (Purinthrapibal, 2008, เกศินี ชัยศรี, 2552) แม้กระทั่งครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสเองก็ประสบปัญหาดังกล่าวนี้ ดังงานวิจัยของรุ่งศรีรินทร์ จันทร์หอม (2549: 127) ที่พบว่า ครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาของภาคใต้ที่มีความถนัดทักษะการฟังและการพูดมีจำนวนไม่ถึงครึ่งของครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสทั้งหมด ปัญหาดังกล่าวนี้ก็ส่งผลกระทบต่อนักเรียนโดยตรง ทำให้นักเรียนมีโอกาสที่จะได้เรียนหรือพัฒนาทักษะการพูดและการฟังน้อยลง ทั้งๆ ที่นักเรียนชอบเรียนทักษะนี้ เพราะครูผู้สอนไม่มีความถนัดหรือเชี่ยวชาญ จึงเลี่ยงไปสอนทักษะอื่นๆ แทน ดังนั้นครูผู้สอนเองที่พบว่าตัวเองมีปัญหาในการพูดและการฟังภาษาฝรั่งเศส ก็จะต้องแก้ปัญหาดังกล่าวให้แก่อตัวเองก่อนโดยการเร่งพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้ทักษะทั้งสองนี้ของตนเองให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เช่นเดียวกับเนื้อหาการเรียนทางด้านคำศัพท์ และไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศส นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ชอบเรียนคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศส และไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศสในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.74 และ 3.17 ตามลำดับ) เช่นกัน ในการเรียนภาษาต่างประเทศ

ความรู้ด้านคำศัพท์ และไวยากรณ์เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญมากต่อการเรียนและการพัฒนาทักษะการ ฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน หากผู้เรียนไม่มีความรู้ดังกล่าวก็จะไม่สามารถสื่อสารด้วยทักษะต่างๆ ได้ ดังงานวิจัยของ เกศินี ชัยศรี (2552) พบว่าสาเหตุที่ทำให้ให้นักเรียนไม่เก่งภาษาฝรั่งเศสเพราะ การรู้คำศัพท์ไม่ เพียงพอ และความรู้ทางไวยากรณ์ไม่ดีพอ อย่างไรก็ตามเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่าไวยากรณ์ภาษา ฝรั่งเศสยากและซับซ้อนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศซึ่งมีภาษาแม่ที่มาจากตระกูล ภาษาที่ต่างกันโดยสิ้นเชิงกับภาษาฝรั่งเศส เช่นผู้เรียนชาวไทยและชาวเอเชีย ดังนั้นหากผู้สอนใช้กิจกรรมเพื่อ ประกอบการเรียนการสอนไวยากรณ์ที่น่าสนใจ สอนไวยากรณ์จากบริบท คำนี้ถึงความยากง่ายของ เนื้อหาไวยากรณ์ที่จะสอนโดยการเลือกเนื้อหาที่สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้สรุป กฎไวยากรณ์จากตัวอย่างด้วยตัวเอง ใช้แบบฝึกหัดที่หลากหลายรูปแบบ ก็จะสามารถช่วยให้ผู้เรียนไม่รู้สึกลัว การเรียนไวยากรณ์เป็นเรื่องยาก และเกิดการเรียนรู้ได้ไ้ที่สุด (Leeman, 1988; Cuq, 1996; De Salins, 2001) หากนักเรียนพบว่าเนื้อหาไวยากรณ์เป็นสิ่งที่ยากมากเกินไปก็อาจจะทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อ ท้อถอย และไม่อยากเรียนภาษาฝรั่งเศสอีกต่อไป อีกทั้งครูผู้สอนก็ต้องช่วยพัฒนาความรู้ทางด้านคำศัพท์ให้แก่ผู้เรียน อย่างสม่ำเสมอ และสอนหรือนำกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่ถูกต้อง ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพ ให้แก่ ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงมากที่สุด

กล่าวโดยสรุป จะเห็นได้ว่านักเรียนชอบเรียนเนื้อหาความรู้ภาษาฝรั่งเศสทั้งที่เป็นเนื้อหาทางด้าน ทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ ไวยากรณ์ คำศัพท์ และ วัฒนธรรม ประเด็นดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่าโรงเรียน มัธยมศึกษาต่างๆ ในภาคใต้ที่สอนภาษาฝรั่งเศสได้จัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กล่าวคือสำหรับการจัดการเรียน การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคาดหวังว่าเมื่อผู้เรียน เรียนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป รวมทั้งมีความรู้ความ เข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก สามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรม ไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วยสาระหลักที่สำคัญ 4 สาระ คือ สาระภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วยการใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและ ความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม สาระภาษาและวัฒนธรรม ซึ่ง ประกอบด้วยการใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เข้าใจความสัมพันธ์ ความเหมือน และ ความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสม กับกาลเทศะ สาระภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ซึ่งประกอบด้วยการใช้ภาษาต่างประเทศ ในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ ของตน และสาระภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก ซึ่งประกอบด้วยการใช้ภาษาต่างประเทศใน สถานการณ์ต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ

ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

7. ความถนัดในการเรียนภาษาฝรั่งเศส

ส่วนความถนัดในการเรียนภาษาฝรั่งเศสนั้น งานวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ มีความถนัดในการเรียนทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาฝรั่งเศสในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของความถนัดในทักษะต่างๆ แล้ว พบว่ามีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกัน โดยทักษะการอ่านมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 3.43 และรองลงมาคือทักษะการพูด 3.25 และทักษะการฟัง 3.24 ซึ่งค่าเฉลี่ยเท่าๆ กัน และนักเรียนถนัดทักษะการเขียนน้อยที่สุดคือ 3.16 การวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยจำนวนมากที่พบว่านักเรียนไทยมีความสามารถและถนัดทักษะการอ่านมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะหลายๆ ปัจจัย เช่น ครูผู้สอนไม่ถนัดทักษะอื่นหรือไม่สามารถฟัง-พูดภาษาฝรั่งเศสได้อย่างคล่องแคล่วจึงสอนแต่ทักษะการอ่านมากที่สุด ดังงานวิจัยของ รุ่งศิริินทร์ จันทรหอม (2549: 127) ที่พบว่าครูผู้สอนภาษาต่างประเทศในระดับมัธยมศึกษาของภาคใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสมีความถนัดทักษะการอ่านเป็นอันดับหนึ่ง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้สอนภาษาฝรั่งเศสเหล่านี้ได้รับการฝึกที่เน้นทักษะการอ่านมากกว่าในสมัยที่เรียนในมหาวิทยาลัย จึงเกิดความเคยชินกับการสอนในแนวที่ตนเรียนมา และงานวิจัยของ อรพินทร์ ชาตรุประมัย (2537: 61) ที่พบว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในช่วงแรกของครูผู้สอนโดยส่วนใหญ่มุ่งเน้นการฝึกทักษะการอ่านและเขียน นอกจากนี้อาจจะเกิดมาจากครูผู้สอนไม่ปรับเทคนิคการสอนหรือกระบวนการสอนให้ทันสมัย ส่วนใหญ่ก็ยังเน้นการสอนด้วยวิธีแบบขนบนิยม (la méthode traditionnelle) ที่เน้นการสอนไวยากรณ์ และทักษะการอ่านมากกว่าทักษะอื่นๆ (Jaimee-Aree, 2013) เพราะครูไม่ถนัดแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (อัจฉรา สัปพันธ์, 2537: 254; รุ่งศิริินทร์ จันทรหอม, 2549: 127) ส่วนทักษะการเขียนนั้น เป็นทักษะที่นักเรียนมีความถนัดน้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของเกศินี ชัยศรี (2552) ที่พบว่าทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ผู้เรียนไทยที่เรียนภาษาฝรั่งเศสมีความถนัดน้อยที่สุด และเป็นทักษะที่ผู้เรียนประสบปัญหาอีกทักษะหนึ่ง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะผู้เรียนไม่ค่อยมีโอกาสได้ฝึกทักษะการเขียนมากเท่าที่ควรในชั้นเรียน ดังได้กล่าวมาแล้วว่าครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาให้ความสำคัญกับการสอนไวยากรณ์ คำศัพท์ และวัฒนธรรมมากกว่าการสอนทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร ครูผู้สอนบางคนก็ไม่มี ความถนัดในการเขียนภาษาฝรั่งเศสจึงไม่ได้สอนทักษะนี้ อีกทั้งการวัดและประเมินผลก็เน้นการวัดความจำ ความเข้าใจ โดยใช้ข้อสอบแบบให้เลือกตอบหรือใช้ข้อสอบแบบปรนัยมากกว่าแบบอัตนัยที่ให้ผู้เรียนได้เขียนตอบเพื่อแสดงความคิดเห็น ปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวนี้อาจมีผลต่อความถนัดในการเรียนภาษาฝรั่งเศสของผู้เรียนทั้งสิ้น

สำหรับทักษะการพูดและการฟังนั้น งานวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้มีความถนัดน้อยกว่าทักษะการอ่าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการคือ ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่นักเรียนมีโอกาสฝึกทักษะการฟัง

และการพูดภาษาฝรั่งเศสน้อยกว่าทักษะการอ่าน อีกส่วนหนึ่งเป็นเพราะครูผู้สอนชาวไทยไม่มีความถนัดที่จะสอนทักษะการพูดและการฟัง และใช้ภาษาไทยในการสอนมากกว่า (รุ่งศิริรินทร์ จันทรหอม, 2549: 124) นอกจากนี้ อาจจะมีสาเหตุมาจากไม่มีครูผู้สอนที่เป็นเจ้าของภาษาที่ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจจะเกิดจากสาเหตุหลายๆ ประการเช่น ค่าจ้างสำหรับครูชาวต่างประเทศ เจ้าของภาษาน้อยหรือไม่ดึงดูดใจพอ ผู้บริหารบางคนไม่สนับสนุนให้จ้างอาจารย์เจ้าของภาษา หรือบางโรงเรียนขาดงบประมาณหรือมีงบประมาณสำหรับการจ้างอาจารย์ชาวต่างประเทศเจ้าของภาษาน้อยมาก เป็นต้น นอกจากนี้ อาจจะเป็นเพราะนักเรียนไทยจำนวนมากอายุที่จะพูดภาษาฝรั่งเศส ขาดแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในการฝึกใช้ภาษาฝรั่งเศสกับเจ้าของภาษา และขาดความกระตือรือร้นและความตั้งใจในการศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเองเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูด ทั้งๆ ที่ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งเว็บไซต์ต่างๆ บนสื่ออินเทอร์เน็ตที่ผู้เรียนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการพูดและการฟังอยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาความถนัดของตัวเองให้มากยิ่งขึ้น เพราะเมื่อนักเรียนคิดว่าตนเองมีความถนัด ก็จะมีความรู้สึกมีกำลังใจ และมีแรงจูงใจที่จะเรียนหรือฝึกทักษะการใช้ภาษามากขึ้น

8. วิธีการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศส

ในส่วนของวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ การวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนมีวิธีการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่แตกต่างกันดังนี้ ร้อยละ 79.8 เรียนในชั้นเรียนอย่างเดียว สำหรับการศึกษาในระบบโรงเรียนนั้นการเรียนในห้องเรียนเป็นสิ่งจำเป็น ผู้เรียนต้องเข้าชั้นเรียนและร่วมทำกิจกรรมการเรียนการสอนตามที่หลักสูตรกำหนด อย่างไรก็ตาม การศึกษาค้นคว้าและการเรียนรู้ด้วยตัวเองก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนทุกคน เพราะการศึกษารเรียนรู้ด้วยตัวเองทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความสนใจ ความต้องการ ความพร้อม และความถนัดของตัวเอง ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตัวเองและเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงด้วยตัวเอง ตามแนวความคิดการจัดการเรียนรู้แบบ active learning ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตัวเองด้วยตัวเอง แต่เมื่อพิจารณาจำนวนของนักเรียนที่ศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองด้วยนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียนแล้วกลับพบว่ามีเพียงร้อยละ 55.0 เท่านั้น ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าแนวความคิดการจัดการเรียนการสอนแบบ active learning ในระบบการศึกษาของไทย และการส่งเสริมและการพัฒนาการเรียนรู้อย่างตัวเอง (Self-Directed learning/Autonomous Learning) ให้แก่ผู้เรียนยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสจะต้องจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนการสอนแบบ active learning และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเองมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนก็ยังคงมีความจำเป็น แต่ครูผู้สอนก็ควรที่จะปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือทำด้วยตัวเองมากกว่าการนั่งฟังครูบรรยายหรือสอนเพียงอย่างเดียว โดยใช้กลยุทธ์ต่างๆ อาทิเช่น การสอนบูรณาการทักษะทั้ง 4 เข้าด้วยกัน การให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง สอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มและ

การเรียนรู้แบบร่วมมือ ใช้วิธีการที่หลากหลายที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ เป็นต้น (เพ็ญเดือน เนตรหิน, 2549)

นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ร้อยละ 59.5 ได้ปรึกษาเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียนด้วย ดังได้กล่าวแล้วข้างต้นว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่น เพื่อนจะมีบทบาทมากที่สุดสำหรับวัยนี้ ดังนั้นถือว่าเป็นเรื่องที่ปกติเมื่อนักเรียนประสบปัญหาในการเรียน เพื่อนจะเป็นคนแรกที่นักเรียนจะเข้าไปขอคำปรึกษาและขอความช่วยเหลือ จึงทำให้นักเรียนเพียงร้อยละ 36.5 เท่านั้นที่ปรึกษาอาจารย์เกี่ยวกับบทเรียนเมื่อมีปัญหาในการเรียน เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนไทยโดยส่วนใหญ่ไม่กล้าตั้งคำถามกับครูต่อหน้าเพื่อนๆ ในห้องเรียน หรือขอคำปรึกษาจากอาจารย์ผู้สอนเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ส่วนหนึ่งมาจากความเขินอายหรือกลัวครูตำหนิ หรือส่วนหนึ่งมาจากกลัวเพื่อนหัวเราะเยาะ คิดว่าตัวเองโง่ เป็นต้น ลักษณะดังกล่าวเป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่งของนักเรียนไทยที่มีความคล้ายคลึงกับนักเรียนชาวเอเชีย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยจำนวนมากที่พบว่านักเรียนชาวเอเชียที่เรียนภาษาฝรั่งเศสขี้อาย ไม่กล้าแสดงออกในห้องเรียน เพราะกลัวเสียหน้า (Lee, 2006 ; Purinthrapibal, 2008 ; Lee, 2012)

นอกจากนี้พบว่านักเรียนร้อยละ 38.4 เรียนพิเศษหรือเรียนกวดวิชากับอาจารย์ชาวไทยด้วย และร้อยละ 14.0 เรียนพิเศษหรือเรียนกวดวิชากับอาจารย์เจ้าของภาษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศินี ชัยศรี (2552) ที่พบว่า นักเรียนแก้ไขจุดอ่อนในการเรียนภาษาฝรั่งเศสโดยการเรียนพิเศษเพิ่มเติมกับโรงเรียนสอนภาษาหรืออาจารย์พิเศษ ปัจจุบันในประเทศไทยการเรียนพิเศษนอกชั้นเรียนหลังเลิกเรียน หรือในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์เป็นค่านิยมที่แพร่ขยายไปมากในทุกระดับ ผู้ปกครองนิยมส่งลูกหลานให้ไปเรียนพิเศษในโรงเรียนกวดวิชาที่มีชื่อเสียงเพื่อหวังให้บุตรหลานสามารถทำคะแนนสอบได้ดีหรือสามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยเรียนต่อในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงได้ ปัญหาดังกล่าวได้กลายเป็นปัญหาที่สำคัญมากสำหรับการศึกษาไทยในปัจจุบัน เพราะทำให้เด็กนักเรียนบางคนไม่สนใจและไม่ตั้งใจเรียนในชั้นเรียน ไม่รวมทำกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนเพราะคิดว่าสามารถไปเรียนพิเศษข้างนอกได้ บางคนก้าวร้าวและไม่ให้ความเคารพแก่ครูผู้สอนเพราะคิดว่าครูสอนไม่ดีเท่าครูในโรงเรียนกวดวิชา เป็นต้น ส่วนจำนวนของนักเรียนที่เรียนพิเศษหรือเรียนกวดวิชากับอาจารย์เจ้าของภาษาซึ่งมีค่อนข้างน้อยนั้น อาจจะเป็นเพราะดังได้กล่าวมาแล้วว่าชาวฝรั่งเศสที่มาอาศัยหรือทำงานในประเทศไทยมีจำนวนน้อยมาก อีกทั้งอาจจะมีความพร้อมทางการเงินของผู้เรียนด้วย เพราะค่าเรียนพิเศษหรือเรียนกวดวิชากับอาจารย์เจ้าของภาษาจะค่อนข้างสูงกว่าครูผู้สอนชาวไทยมาก ทำให้เด็กนักเรียนเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถเรียนพิเศษหรือกวดวิชากับเจ้าของภาษาได้ อย่างไรก็ตามครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจะต้องช่วยกันปรับเปลี่ยนความคิดของผู้ปกครองและนักเรียนใหม่ให้ลดหรือเลิกค่านิยมการเรียนพิเศษ แต่มาสนับสนุนการศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเองของผู้เรียนดีกว่า เพราะวิธีการดังกล่าวทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเอง และความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้ด้วยตัวเองนี้จะอยู่คงทนมากกว่าการเรียนรู้ที่รับฟังจากครูผู้สอนเพียงอย่างเดียว

9. วิธีการพัฒนาทักษะภาษาฝรั่งเศส

สำหรับวิธีการพัฒนาทักษะภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ งานวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนพัฒนาทักษะภาษาฝรั่งเศสโดยการฟังเพลงภาษาฝรั่งเศสจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 79.1) ดังได้กล่าวมาแล้วว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่สนใจเรื่องเพลงมากเป็นพิเศษ จึงชอบที่จะใช้เพลงเป็นสื่อเพื่อพัฒนาทักษะภาษาฝรั่งเศสของตนเอง มีงานวิจัยจำนวนมากที่ยืนยันว่าการใช้เพลงเป็นสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ดีกว่ามีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง ประโยชน์ของการใช้เพลงในการสอนภาษาต่างประเทศมีหลากหลาย นอกจากจะสามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียน ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีต่อการเรียนรู้ และทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลินแล้ว ยังสามารถช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาได้หลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการฟังและการพูด กล่าวคือทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจระบบเสียงและการออกเสียงของภาษาต่างประเทศที่ถูกต้อง รู้จักการแบ่งกลุ่มของเสียงตามความหมายและทำนองเสียง เข้าใจระบบการเน้นเสียงในการพูด ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจสารที่ได้ฟังจากผู้พูดได้ง่ายขึ้น ทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจกฎของการออกเสียงและการเน้นเสียงและพัฒนาการออกเสียงภาษาต่างประเทศให้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การใช้เพลงและดนตรียังสามารถช่วยพัฒนาความรู้ทางด้านคำศัพท์ ช่วยให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์และเนื้อหาในบทเรียนได้ดีและได้นานขึ้น อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมของประเทศเจ้าของภาษาอีกด้วย จากเนื้อหาของเพลงที่สะท้อนออกมาให้เห็น (Zedda, 2006; Corna Fulla, 2008; Beaucamp, 2008; Jedrzejak, 2012) ดังนั้นครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสควรจะใช้เพลงเพื่อเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากขึ้น อย่างไรก็ตามครูผู้สอนก็ต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ด้วย เช่น เลือกเพลงที่สอดคล้องกับอายุและระดับของผู้เรียน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสิ่งที่จะสอน และควรเลือกเพลงที่มีทำนองเพลงไม่ยากเกินไปและมีโครงสร้างประโยคต่างๆ ไม่ซับซ้อนและซ้ำๆ (Bablon, 2004 อ้างถึงใน Jedrzejak, 2012)

วิธีการที่นักเรียนใช้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาฝรั่งเศสรองลงมาคือ การศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเองทางอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 52.1) เช่นบททวนบทเรียนออนไลน์ ทำแบบฝึกหัด เป็นต้น วิธีการดังกล่าวเป็นวิธีการที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายจากผู้เรียนภาษาต่างประเทศในปัจจุบัน สื่ออินเทอร์เน็ตมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเป็นอย่างมากทั้งต่อตัวผู้เรียนและผู้สอน อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้เข้าถึงแหล่งความรู้ขนาดใหญ่ ที่ทันสมัย และมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อศึกษาค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้ทางภาษา อีกทั้งยังเป็นสื่อของการเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาที่ดีที่สุดทางหนึ่ง นอกจากนี้อินเทอร์เน็ตยังเป็นเครื่องมือเพื่อการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และประหยัด ผู้เรียนมีโอกาสดูคุยสนทนากับเจ้าของภาษาเพื่อฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องสถานที่ และเวลา (ศิริมา ปุรินทรภิบาล, 2554) ดังที่ Bertin (2001) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตสำหรับผู้เรียนไว้ดังนี้

- 1) เป็นสื่อการสอนที่มีชีวิตชีวา ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการเล่น การแข่งขัน และการมีปฏิสัมพันธ์

- 2) เป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ ให้ผู้เรียนได้สืบค้นข้อมูลได้หลากหลายรูปแบบ
- 3) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงความรู้ได้อย่างเสรี เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ที่เปิดกว้างสำหรับผู้สนใจทุกเพศ ทุกวัย ทุกเชื้อชาติ ศาสนา เพื่อการศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิต และทำให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้จากการลงมือทำด้วยตัวเอง
- 4) สนองการเรียนรู้ส่วนบุคคลตามความถนัดของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเนื้อหาได้ตามความสนใจ ความจำเป็น ความเหมาะสมของแต่ละคน
- 5) สามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนได้มากขึ้น
- 6) ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาการศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเอง (Autonomous learning) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 7) ช่วยให้ผู้เรียนได้ติดต่อสื่อสารระหว่างกันด้วยวิธีการที่หลากหลาย และสร้างสรรค์มากขึ้น
- 8) ช่วยให้ผู้เรียนมีเครื่องมือช่วยเหลือนอกห้องเรียน ที่สามารถเปรียบได้กับครูผู้ช่วย (Tutor) สำหรับการเรียนรู้ ซึ่งสามารถเข้าถึงหรือขอความช่วยเหลือได้ตลอดเวลา
- 9) ช่วยให้สถานการณ์การเรียนรู้ลดความตึงเครียดลงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนที่รู้สึกอาย หรือกลัวที่ต้องทำความผิดพลาดต่อหน้าเพื่อนร่วมชั้นเรียนคนอื่นๆ ในห้องเรียนปรกติ การเรียนรู้ด้วยสื่อคอมพิวเตอร์ หรือเรียนจากบทเรียนออนไลน์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วยตัวเองเพียงคนเดียวจะสามารถช่วยลดความรู้สึกดังกล่าวลงได้มาก
- 10) สามารถช่วยแก้ปัญหาในการเรียน และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนได้ตรงตามความต้องการ และปัญหาของแต่ละคน ทั้งยังช่วยพัฒนากลวิธีในการเรียนรู้ของแต่ละคนได้ตามความสามารถ และความถนัด

มีงานวิจัยจำนวนมากที่ยืนยันว่าการใช้สื่อคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในปัจจุบันไม่อาจจะปฏิเสธได้ว่าในยุคที่มีเทคโนโลยีสารสนเทศ นักเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่หลากหลายตามความต้องการและความพอใจเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้ตัวเอง ครูผู้สอนทุกคนก็จำเป็นต้องยอมรับว่าเทคโนโลยีเหล่านี้ไม่สามารถแยกออกจากชีวิตในสังคมและอาชีพได้ และต้องยอมรับด้วยว่าการปรับกระบวนการเรียนการสอนที่ยังต้องมีครูอยู่ในห้องเรียนให้ทันสมัยมากขึ้นเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ Pothier (2003: 121) เสนอแนะว่า “คงเป็นไปได้แล้วที่ครูจะทราวกับว่าไม่มีเทคโนโลยีสารสนเทศบนโลกนี้ แต่ครูต้องนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนการสอนและการศึกษาให้ได้มากที่สุด” และตามข้อเสนอมานของ ศิริมา ปุรินทรากิจบาล (2554) ที่ว่าครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยควรมานำสื่ออินเทอร์เน็ตมาใช้ประกอบการเรียนการสอนให้มากขึ้น โดยการจัดการเรียนการสอนแบบ Blended Learning และแบบ Task Based Learning เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเองจากเว็บไซต์ต่างๆ ที่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับรายวิชา ทั้งนี้ในการใช้สื่อคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อประกอบการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ด้วยเช่น เลือกใช้สื่อตามความเหมาะสมของอายุ ระดับความรู้ภาษาฝรั่งเศส ความต้องการ

และความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม และสถานการณ์การจัดการเรียนการสอนของผู้สอนแต่ละคน หากคิดว่าตนเองยังไม่สามารถใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้ควรเข้ารับการอบรม หรือสัมมนา เพื่อพัฒนาทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของตนเอง อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศจะมีประโยชน์ และมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสและภาษาต่างประเทศมาก แต่ครูผู้สอนจะต้องตระหนักด้วยว่าการนำคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต หรือเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในสถาบันการศึกษานั้น เป็นเพียงการใช้สื่อการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งเพื่อช่วยส่งเสริม และพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อเพิ่มโอกาส และช่องทางในการเรียนรู้ที่หลากหลายให้กับผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้จากเนื้อหาที่มีความทันสมัย น่าสนใจ ใกล้เคียงหรือสอดคล้องกับความเป็นจริง สามารถดึงดูดใจผู้เรียนได้มากขึ้นเท่านั้น แต่สื่อเหล่านี้ก็ยังไม่สามารถเข้ามาทดแทนครูผู้สอนได้ทั้งหมด (Pothier, 2003: 121) บทบาทของครูยังคงมีความสำคัญ เพราะครูต้องเป็นผู้จัดการเรียนการสอน ต้องเป็นคนตรวจตราและดูแลการทำงานของนักเรียนซึ่งจะต้องมีการวัดและประเมินผลในขั้นตอนสุดท้ายของการเรียน ครูต้องทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาการเรียนรู้นักเรียน และครูต้องเป็นวิศวกรทางด้านจัดการเรียนการสอน เครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเป็นเพียงสมองอีกส่วนหนึ่งที่มีเพิ่มขึ้นที่จะมาช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้นักเรียนได้สามารถเรียนรู้มากที่สุดและมีความเป็นตัวของตัวเองในการเรียนมากที่สุดเท่านั้น (Mangenot, 1994: 131)

นอกจากนี้นักเรียนร้อยละ 45.0 พัฒนาทักษะภาษาฝรั่งเศสโดยการดูภาพยนตร์ภาษาฝรั่งเศส และร้อยละ 32.8 โดยการดูรายการโทรทัศน์ภาษาฝรั่งเศสผ่านดาวเทียม สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกคินี ชัยศรี (2552) ที่พบว่า นักเรียนแก้ไขจุดอ่อนในการเรียนภาษาฝรั่งเศสโดยการดูภาพยนตร์และรายการโทรทัศน์ภาษาฝรั่งเศส จะเห็นได้ว่าปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีได้ทำให้นักเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลและความบันเทิงต่างๆ ที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสได้อย่างง่ายดายจากหลากหลายช่องทางจากทั่วทุกมุมโลก สามารถดูรายการโทรทัศน์ของประเทศฝรั่งเศสและประเทศผู้ใช้ภาษาฝรั่งเศสได้ในเวลาที่ออกอากาศจริงเหมือนประชาชนชาวฝรั่งเศสจากการถ่ายทอดผ่านดาวเทียม หรือทางออนไลน์บนเว็บไซต์ สื่อต่างๆ เหล่านี้จัดเป็นสื่อเพื่อการเรียนรู้ด้วยตัวเอง และการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารที่ดีมากสำหรับผู้เรียนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อการพัฒนาทักษะการฟัง และความรู้ทางด้านวัฒนธรรม เพราะภาพยนตร์หรือรายการโทรทัศน์คือกระจกที่สะท้อนให้เห็นถึงชีวิตจริงและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาที่ชัดเจนที่สุด ดังนั้นครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสควรนำบางตอนของภาพยนตร์หรือรายการโทรทัศน์ต่างๆ มาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในห้องเรียน หรือจัดฉายภาพยนตร์ฝรั่งเศสเป็นกิจกรรมเสริมให้นักเรียนบ้าง ทั้งนี้ นอกจากจะเป็นการเปิดโอกาสที่ดีให้แก่ักเรียนได้เรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสควบคู่ไปกับการเรียนรู้วัฒนธรรมฝรั่งเศสแล้ว ก็ยังเป็นสื่อที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนได้อีกทางหนึ่งด้วย เมื่อนักเรียนมีแรงจูงใจที่ดีต่อภาษาฝรั่งเศสและต่อการเรียนภาษาฝรั่งเศสแล้ว ก็จะมีคามสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเองเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาให้ดีขึ้นได้ต่อไป

นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้จำนวนน้อย (ร้อยละ 21.5) พัฒนาทักษะภาษาฝรั่งเศสโดยการฝึกสนทนากับเจ้าของภาษานอกห้องเรียน เช่นตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดของตนเอง ทั้งนี้การพัฒนาภาษาด้วยวิธีการดังกล่าวเป็นวิธีการที่ดีและมีประสิทธิภาพอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริงต่างๆ แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละจังหวัด เพราะบางจังหวัดในภาคใต้ของประเทศไทยเช่นจังหวัดภูเก็ต เป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงทางด้านการท่องเที่ยว มีนักท่องเที่ยวและชาวฝรั่งเศสอาศัยอยู่ในจังหวัดนี้จำนวนมาก นักเรียนในจังหวัดนี้ก็จะมีโอกาสได้ฝึกสนทนากับเจ้าของภาษาในสถานการณ์จริงมากกว่านักเรียนจังหวัดอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตามจากการวิจัยของเกศินี ชัยศรี (2552) พบว่านักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ตส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ในการพูดคุยกับชาวฝรั่งเศส และกับคนชาติอื่นที่สามารถพูดภาษาฝรั่งเศสได้สาเหตุหนึ่งที่นักเรียนเหล่านี้พัฒนาทักษะภาษาฝรั่งเศสโดยการฝึกสนทนากับเจ้าของภาษานอกห้องเรียนน้อย อาจมาจากการที่นักเรียนไทยส่วนใหญ่ขี้อาย ไม่กล้าสื่อสารกับเจ้าของภาษาเพราะกลัวพูดผิด กลัวคนอื่นหัวเราะเยาะ ไม่รู้ว่าจะเริ่มการสนทนาอย่างไรดี อย่างไรก็ตามหากครูผู้สอนจากโรงเรียนในจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศสมากๆ พยายามผลักดันหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกสนทนากับเจ้าของภาษาในสถานการณ์ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ หรือจัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกคุ้นเคยกับเจ้าของภาษาและกล้าที่จะพูดมากขึ้น ก็จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้มากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้อีกด้วย

เช่นเดียวกับการพัฒนาทักษะภาษาฝรั่งเศสโดยการอ่านหนังสือพิมพ์ และนิตยสารภาษาฝรั่งเศส มีนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้จำนวนน้อยมาก (ร้อยละ 18.8) ที่ใช้วิธีการดังกล่าว หนังสือพิมพ์ วารสาร และนิตยสารจัดเป็นเอกสารจริง (Authentic Documents) ที่มีประโยชน์มากสำหรับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ อีกทั้งผู้เรียนสามารถอ่านในช่วงเวลาใดก็ได้ตามความต้องการและความเหมาะสมของเวลา ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือที่จะช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตัวเองให้แก่ผู้เรียนได้อีกทางหนึ่งด้วย ดังที่ Cuq et Gruca (2002) กล่าวไว้ว่าการใช้เอกสารจริงซึ่งเป็นเอกสารที่เจ้าของภาษาใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันมาประกอบการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้นเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ เพราะการใช้เอกสารจริงประกอบการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการและรูปแบบการใช้ภาษาซึ่งเจ้าของภาษาใช้ในการติดต่อ สื่อสารในชีวิตประจำวันอย่างแท้จริง อีกทั้งเอกสารจริงยังเป็นแหล่งข้อมูลที่มีเนื้อหาทางวัฒนธรรมอย่างสมบูรณ์ ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนภาษาต่างประเทศได้ศึกษาเรียนรู้ ทำความเข้าใจ และวิเคราะห์ถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของประเทศเจ้าของภาษาและของไทยได้ง่ายและชัดเจนมากยิ่งขึ้น และ Bertin (2001: 120) ซึ่งกล่าวว่าการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจะเกิดขึ้นได้ง่ายเมื่อผู้เรียนได้สัมผัสหรือติดต่อกับความจริง ห้องเรียนเป็นเพียงแค่ส่วนเล็กๆ ส่วนหนึ่งของโลกของผู้เรียนเท่านั้น เอกสารจริงถือว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่เป็นของจริงที่จะสามารถทำให้ผู้เรียนได้หลุดออกจากโลกของการสมมุติ ได้สัมผัสกับความเป็นจริงมาก และเปิดโลกของผู้เรียนให้กว้างขวางมากขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การเรียนไม่น่าเบื่อ อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าจำนวนนักเรียนที่พัฒนาทักษะภาษา

ฝรั่งเศสโดยการอ่านหนังสือพิมพ์และนิตยสารภาษาฝรั่งเศสยังมีน้อยมาก ทั้งๆ ที่ปัจจุบันมีเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ วารสาร และนิตยสารภาษาฝรั่งเศสออนไลน์จำนวนมาก ทั้งที่เป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ หรือรายเดือน ซึ่งผู้เรียนสามารถเข้าไปอ่านเพื่อศึกษาเรียนรู้ และเพื่อพัฒนาความรู้ทางภาษา และความรู้ทั่วไปได้ตามความสนใจ ทุกเวลา ทุกสถานที่ โดยไม่ต้องเสียเงิน เช่น Le Monde, Courrier Français, Les Echos, L'Equipe, Le Figaro, L'Humanité, L'Express, Libération, Ouest-France, Metro, 20 Minutes หรือหนังสือพิมพ์สำหรับเยาวชน เช่น Un jour et Une actu, Le Journal des enfants หรือนิตยสาร เช่น Marie Claire, Elle, Femme actuelle, Santé Magazine, Cosmopolitain, Voici เป็นต้น ดังนั้นหากผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าไปศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองด้วยการอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร และนิตยสารภาษาฝรั่งเศสอย่างสม่ำเสมอ ก็จะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถทางภาษาฝรั่งเศสทั้งด้านทักษะการอ่าน ความรู้ด้านคำศัพท์ สำนวน ไวยากรณ์ และวัฒนธรรมฝรั่งเศส

นอกจากนี้นักเรียนร้อยละ 7.6 พัฒนาทักษะภาษาฝรั่งเศสโดยการสนทนาออนไลน์ (Chat) กับเพื่อนชาวต่างชาติโดยใช้ภาษาฝรั่งเศส และร้อยละ 5.6 พัฒนาทักษะภาษาฝรั่งเศสโดยการเขียน e-mail ติดต่อกับเพื่อนชาวต่างชาติโดยใช้ภาษาฝรั่งเศส จะเห็นได้ว่าปัจจุบันอินเทอร์เน็ตและบริการ World Wide Web ได้กลายเป็นเครื่องมือทางการสื่อสารที่สำคัญ และได้รับความนิยมมากที่สุดสำหรับโลกยุคไร้พรมแดน อินเทอร์เน็ตและบริการ World Wide Web สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้สนทนาออนไลน์จากบริการต่างๆ มากมายเช่น IRC (Internet Relay Chat) หรือที่เรียกสั้นๆ ว่า chat, Instant Messenger, Line, Skype, Facebook กับเพื่อน หรือบุคคลที่รู้จักชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษา ซึ่งเป็นการสื่อสารในเวลาเดียวกัน (Synchronous Communication) เพียงแต่คู่สนทนาไม่ได้อยู่ในที่เดียวกัน และอาจจะเห็นหน้า หรือไม่เห็นหน้ากันก็ได้ ดังนั้นการสนทนาดังกล่าวเป็นแนวทางที่สามารถทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และพัฒนาทักษะในการสื่อสาร รวมทั้งความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมได้ดีแนวทางหนึ่ง เช่นเดียวกับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-mail ซึ่งเป็นเครื่องมือสื่อสารในเวลาที่แตกต่างกัน (Asynchronous Communication) ที่ทำให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร สนทนาและแสดงความคิดเห็น ตั้งกระทู้ถาม-ตอบ กับเพื่อน บุคคลที่รู้จักหรือไม่รู้จัก ซึ่งเป็นเจ้าของภาษา วิธีการดังกล่าวเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนภาษาต่างประเทศได้เพิ่มพูนความรู้ทางคำศัพท์ สำนวนและไวยากรณ์ภาษา รวมทั้งได้พัฒนาทักษะการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการอ่านและการเขียน นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ด้านอื่นๆ ในเชิงบูรณาการให้แก่ผู้เรียนได้อีกด้วย ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตัวเอง (Learning by doing) และจากการมีปฏิสัมพันธ์กับเจ้าของภาษาอย่างแท้จริง (Depecker, 1997 ; Sprenger, 2002 ; Mangenot, 2003 ; Lancien, 1997, 1998a ; Purinthrapibal, 2011; ศิริมา ปุรินทรภิบาล, 2554) ดังนั้นเป็นที่น่าเสียดายมากที่นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสไม่พยายามใช้การสนทนาออนไลน์ (Chat) กับเพื่อนชาวต่างชาติโดยใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อฝึกใช้ภาษาฝรั่งเศสในสถานการณ์จริง และพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาฝรั่งเศสของตัวเอง

เช่นเดียวกับการพัฒนาทักษะภาษาฝรั่งเศสโดยการฟังรายการวิทยุภาษาฝรั่งเศส ที่พบว่านักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ใช้วิธีการนี้น้อยมาก (ร้อยละ 6.6) ในอดีตที่ผ่านมารายการวิทยุที่ส่งมาจากประเทศฝรั่งเศสหรือที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยหาได้ยากมาก

หรือไม่มีเลย แต่ปัจจุบันนับตั้งแต่มีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบอินเทอร์เน็ต และบริการ World Wide Web ทำให้ผู้เรียนสามารถฟังรายการวิทยุออนไลน์ (on line) ที่ถ่ายทอดตรงจากประเทศฝรั่งเศส หรือประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสตามเวลาที่เป็นจริง (real time) จากเว็บไซต์ของสถานีวิทยุต่างๆ ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนมากมาย เช่น www.franceinfo.fr, www.franceinter.fr www.radiofrance.fr, www.listenlive.eu/france.html, www.europeinfos.com, www.radio-canada.ca เป็นต้น การฟังรายการวิทยุเป็นกลวิธีการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศรูปแบบหนึ่งที่มีศักยภาพมากหากผู้เรียนได้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เพราะเป็นวิธีการที่ติงมากวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการฟัง ซึ่งเป็นทักษะที่ผู้เรียนชาวไทยประสบปัญหาหนักที่สุด (Purinthrapibal, 2008) อย่างไรก็ตามเมื่อมองสัดส่วนของนักเรียนที่พัฒนาทักษะภาษาฝรั่งเศสโดยการฟังรายการวิทยุภาษาฝรั่งเศส พบว่ายังมีจำนวนน้อยมากคือเพียงร้อยละ 6.6 เท่านั้น ทั้งนี้คงเป็นเพราะว่ารายการวิทยุเป็นการฟังเสียงเพียงอย่างเดียว ไม่มีภาพให้ผู้เรียนเห็น ผู้เรียนจึงสนใจที่จะฟังรายการวิทยุภาษาฝรั่งเศสน้อยกว่าดูรายการโทรทัศน์ นอกจากนี้ผู้ประกาศในรายการอาจจะพูดภาษาฝรั่งเศสด้วยจังหวะปรกติที่คนฝรั่งเศสใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งถือว่าเร็วสำหรับผู้เรียนต่างชาติ นักเรียนไม่คุ้นเคยและนักเรียนฟังแล้วไม่เข้าใจหรือเข้าใจค่อนข้างยาก จึงทำให้นักเรียนท้อถอยและไม่มีแรงจูงใจในการฟังมากพอและไม่ชอบฟังรายการวิทยุในที่สุด อย่างไรก็ตามผู้สอนควรจะแนะนำและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฟังรายการวิทยุภาษาฝรั่งเศสให้มากขึ้นและอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพราะจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถทางภาษาฝรั่งเศสทั้งด้านทักษะการฟัง ความรู้ด้านคำศัพท์ สำนวน ไวยากรณ์ และวัฒนธรรมฝรั่งเศสไปพร้อมๆ กันอีกด้วย ปัจจุบันมีสถานีวิทยุหลายสถานีที่น่าเสนอรายการแบบซ้ำๆ หรือมีการนำเอารายการที่ออกอากาศไปแล้วมาออกอากาศใหม่อีกครั้งในทุกๆ ชั่วโมง เช่น สถานี franceinfo ดังนั้นครูผู้สอนควรจะแนะนำให้นักเรียนเข้าไปฟังรายการต่างๆ ของสถานีนี้ได้ เพราะเมื่อนักเรียนได้ฟังเรื่องเดิมซ้ำๆ ก็อาจจะทำให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น นอกจากนี้ในยุคสมัยที่เครื่องมือสื่อสารและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างในปัจจุบัน ครูผู้สอนก็สามารถแนะนำให้นักเรียนบันทึกรายการวิทยุต่างๆ ที่สนใจไว้ในโทรศัพท์มือถือหรือในเครื่องบันทึกเสียงเพื่อนักเรียนจะสามารถนำมาฟังซ้ำได้อีกหลายๆ ครั้งตามความต้องการหรือความสนใจของแต่ละคน วิธีการดังกล่าวก็ถือเป็นวิธีการหนึ่งที่ครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสสามารถช่วยผู้เรียนในการฝึกทักษะการฟังภาษาฝรั่งเศส

10. ความต้องการและแนวโน้มการเรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน

การวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ร้อยละ 37.42 ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 10.03 ไม่ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับอุดมศึกษา และร้อยละ 52.55 ยังไม่แน่ใจว่าจะเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อในระดับอุดมศึกษา

ปัญหาจำนวนผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสลดลงอย่างมากและอย่างต่อเนื่องเป็นประเด็นที่น่ากังวลอย่างยิ่งสำหรับการศึกษาไทยทั้งในระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา เพราะนักเรียนมากกว่าร้อยละ 85 ที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาไม่เรียนภาษาฝรั่งเศสต่อในระดับอุดมศึกษา (<http://www.gavroche->

thailande.com/actualites/read.php?id=90) อย่างไรก็ตามปัญหาดังกล่าวไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น ประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชียก็กำลังประสบปัญหาเดียวกัน เช่น ประเทศเกาหลี ญี่ปุ่น อินเดีย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ซีเรีย แม้กระทั่งในประเทศที่จัดว่าเป็นประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส (La Francophonie) อย่างเวียดนาม ลาว และกัมพูชา (Miura, 2001; Sunendar, 2006; Hee-Kung and Groeger, 2011; Verma, 2012; Van Minh, 2013) การที่นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษา ในภาคใต้ไม่ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อในระดับมหาวิทยาลัยนั้น คงเนื่องมาจากเหตุผลที่แตกต่างกันหลาย ประการ (Purintrapibal, 2013; Sungpanich, 2013; Silapa-Acha, 2013; <http://www.gavroche-thailande.com/actualites/read.php?id=90>) เช่น

1) ภาษาฝรั่งเศสยาก นักเรียนที่เคยเรียนภาษาฝรั่งเศสมาแล้วมักจะพูดเสมอว่าภาษาฝรั่งเศสเป็น ภาษาที่ยาก ซ้ำซ้อน ถึงแม้ว่าคิดว่าเป็นภาษาที่ไพเราะ หรือสนใจและชอบวัฒนธรรมฝรั่งเศสมากก็ตาม แต่เมื่อ ได้เรียนภาษาฝรั่งเศสแล้วก็พบว่ายากเกินไป กอรบกับนักเรียนบางคนไม่ตั้งใจหรือไม่สนใจเรียนมาตั้งแต่เริ่มต้น จึงทำให้เรียนไม่เข้าใจและได้คะแนนภาษาฝรั่งเศสไม่ดี จึงไม่มีแรงจูงใจที่จะเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อใน ระดับอุดมศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ramage (1990) ที่ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวกับแรงจูงใจและ ความต่อเนื่องของการเรียนภาษาต่างประเทศ” พบว่าปัจจัยทางด้านแรงจูงใจและทัศนคติ รวมทั้งระดับการ เรียนและผลการเรียนมีผลต่อการตัดสินใจเรียนภาษาต่างประเทศต่อหลังจากสำเร็จการศึกษาในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายของนักเรียนเป็นอย่างดี

2) นักเรียนบางคนเลือกเรียนโปรแกรมศิลป์-ภาษาฝรั่งเศส ไม่ใช่เพราะความสนใจหรือความต้องการที่ แท้จริงของตัวเอง บางคนเลือกเรียนเพราะไม่สามารถเรียนสายวิทยาศาสตร์ได้ หรือไม่ชอบเรียนคณิตศาสตร์ และในโรงเรียนไม่มีโปรแกรมอื่นๆ ที่ตัวเองจะเลือกเรียนได้จึงคิดว่าการมาเรียนทางด้านภาษาจะช่วยให้ตนเอง ไม่ต้องเรียนวิชาคณิตศาสตร์มากนัก ส่วนนักเรียนบางคนเลือกเรียนเพราะพ่อแม่ต้องการให้เรียนในสายสามัญ ไม่ต้องการให้เรียนสายอาชีพ จึงไม่มีทางเลือกอื่น เพราะรู้ว่าหากเรียนสายสามัญทางด้านวิทยาศาสตร์หรือ คณิตศาสตร์คงไม่สามารถเรียนได้ จึงเลือกเรียนสายศิลป์-ภาษาฝรั่งเศส ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักเรียนกลุ่มนี้ไม่มี แรงจูงใจมากพอที่จะเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อในระดับมหาวิทยาลัย

3) ความนิยมของภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยลดลง ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่าปัจจุบันจำนวน ผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยลดลงอย่างมาก โรงเรียนมัธยมหลายๆ โรงเรียนปิดการสอนภาษาฝรั่งเศส และเปิดสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 ภาษาอื่นแทนโดยเฉพาะภาษาตะวันออก เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษา เกาหลี ภาษามลายู เป็นต้น จากสถิติของกระทรวงศึกษาธิการพบว่าปัจจุบันภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศที่ 2 ที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาเลือกเรียนมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง

4) นักเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์และบทบาทที่ความสำคัญของภาษาฝรั่งเศสใน เวทีโลก จึงให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่นมากกว่า

5) ตลาดแรงงานที่รองรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาทางภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยมีน้อยมาก ทำให้โอกาส ในการใช้ภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยจึงมีน้อยมากตามมา สาขาที่มีการใช้ภาษาฝรั่งเศสมากที่สุดคือการ ท่องเที่ยวและการโรงแรม ส่วนสาขาทางด้านธุรกิจการค้า อุตสาหกรรม และอื่นๆ มีการใช้ภาษาฝรั่งเศสน้อย

มาก ดังได้กล่าวมาแล้วว่าปัจจุบันแม้กระทั่งบริษัทของฝรั่งเศสที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยยังคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ภาษาอังกฤษก่อนคนที่มีความรู้ภาษาฝรั่งเศส แต่หากมีความรู้ทั้งภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสด้วยก็จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 52.55 ยังไม่แน่ใจว่าจะเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อหรือไม่ในระดับมหาวิทยาลัย จากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคิดว่ามหาวิทยาลัยที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกและผู้รับผิดชอบหลักสูตรภาษาฝรั่งเศสจะต้องหาวิธีการหรือกลยุทธ์ต่างๆ ที่สามารถจะช่วยดึงดูดความสนใจของนักเรียนกลุ่มดังกล่าวนี้ให้เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสให้มากยิ่งขึ้นต่อไป เช่น ร่วมมือกับโรงเรียนต่างๆ ที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศส องค์กรภาครัฐ และเอกชนที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยเพื่อช่วยกันประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้เห็นถึงประโยชน์หรือข้อดีของการเรียนภาษาฝรั่งเศส โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการหางานทำในอนาคตหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้ว นอกจากนี้มหาวิทยาลัยเองก็ต้องให้การสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสโดยการสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่างๆ ทางด้านภาษาฝรั่งเศสเพื่อให้นักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ ได้มีโอกาสเข้าร่วม และได้เห็นถึงความสามารถและความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน และมีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย อาทิเช่น การจัดกิจกรรมแนะแนวการเรียนการสอน การจัดค่ายภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศส การจัดนิทรรศการทางภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศส การแข่งขันทักษะภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศส เป็นต้น หากพิจารณาถึงกลุ่มนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสแต่ยังไม่แน่ใจว่าจะเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อหรือไม่ในระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่าอาจจะมีนักเรียนส่วนหนึ่งที่ต้องการเลือกศึกษาต่อสาขาอื่นในระดับอุดมศึกษาที่ไม่ใช่สาขาทางอักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ หรือมนุษยศาสตร์ เช่น วารสารศาสตร์ นิเทศศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ เป็นต้น และนักเรียนกลุ่มนี้ซึ่งยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยอาจจะคิดว่าคงไม่มีการสอนภาษาฝรั่งเศสในคณะต่างๆ นี้ ดังนั้นมหาวิทยาลัยจะต้องจัดแนวทางการศึกษาให้แก่แก่นักเรียนกลุ่มดังกล่าวได้เข้าใจถึงหลักสูตร และระบบการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยว่านักเรียนสามารถเรียนภาษาฝรั่งเศสได้เช่นกันถึงแม้ว่าจะไม่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกก็ตาม และมหาวิทยาลัยก็ต้องเปิดสอนภาษาฝรั่งเศสเฉพาะด้าน (French for specific purpose) เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนเหล่านี้ได้เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ร้อยละ 37.42 ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อในระดับอุดมศึกษา ด้วยเหตุผลที่แตกต่างกันดังนี้ เพราะอยากมีพื้นความรู้ทางภาษาฝรั่งเศสเพื่อการศึกษาต่อในอนาคต (ร้อยละ 59.0) เพราะชอบประเทศฝรั่งเศส ภาษา และวัฒนธรรมฝรั่งเศส (ร้อยละ 56.2) เพราะคิดว่าภาษาฝรั่งเศสมีประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคต (ร้อยละ 52.5) เพราะคิดว่าภาษาฝรั่งเศสมีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 33.5) เพราะมีความถนัดและความสนใจทางภาษา (ร้อยละ 33.1) และเพราะคิดว่าภาษาฝรั่งเศสง่ายกว่าภาษาต่างประเทศอื่นๆ (ร้อยละ 14.5) จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่านักเรียนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 59.0) ที่สนใจหรือต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อในระดับที่สูงขึ้นเพราะต้องการมีพื้นความรู้ทางภาษาฝรั่งเศสเพื่อนำไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในอนาคต ส่วนหนึ่งคงจะเป็นเพราะปัจจุบันองค์กรต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ยี่งองค์กรของประเทศฝรั่งเศส และประเทศผู้ใช้ภาษาฝรั่งเศส (La Francophonie) เช่น ประเทศแคนาดา สวิตเซอร์แลนด์ เบลเยียม ได้มีการจัดสรรทุนการศึกษาจำนวนมากให้นักศึกษาในประเทศที่กำลังพัฒนาหรือประเทศด้อยพัฒนา เพื่อให้มีโอกาสได้ไปศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและเอกในประเทศเหล่านี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Constantin (2008) ซึ่งศึกษาเรื่อง “ปัจจัยทางด้านแรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศ ศึกษากรณีภาษาฝรั่งเศส ในคณะเศรษฐศาสตร์” ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยโอเรเดีย (Oradea University) ประเทศโรมาเนีย พบว่านักศึกษาเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเพราะต้องการเรียนภาษานี้เพื่อไปใช้เพิ่มความรู้ให้กับตัวเอง นอกจากนี้เพราะประเทศฝรั่งเศสเป็นประเทศที่มีชื่อเสียงในองค์ความรู้สาขาประวัติศาสตร์ วิศวกรรมการบิน โบราณคดี ศิลปะ และสาขาทางด้านแฟชั่นมาเป็นเวลานาน ในปัจจุบันคนไทยจึงนิยมไปศึกษาต่อในสาขาต่างๆ เหล่านี้ในประเทศฝรั่งเศสมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาประวัติศาสตร์ ในอดีตที่ผ่านมา มีพระบรมวงศานุวงศ์ของไทยหลายพระองค์ และบุคคลที่มีชื่อเสียงทางด้านการเมืองและการปกครองของไทยจำนวนมากสำเร็จการศึกษาสาขาทางด้านกฎหมายหรือนิติศาสตร์มาจากประเทศฝรั่งเศส จึงทำให้ความนิยมในการศึกษาต่อทางด้านกฎหมายในระดับที่สูงขึ้นในประเทศฝรั่งเศสมีมากขึ้นในสังคมไทย เช่นเดียวกับสาขาทางด้านแฟชั่นดีไซน์ ปัจจุบันมีดีไซน์เนอร์คนไทยหลายคนที่สามารถสร้างชื่อเสียงทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติสำเร็จการศึกษาทางด้านนี้มาจากประเทศฝรั่งเศส จึงทำให้ศาสตร์ทั้ง 2 สาขาดังกล่าวนี้ของประเทศฝรั่งเศสเป็นที่นิยมสำหรับคนไทยมาก

นอกจากนี้งานวิจัยครั้งนี้ยังพบว่านักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้จำนวนมากเช่นกัน (ร้อยละ 56.2) ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อในระดับอุดมศึกษาเพราะชอบประเทศฝรั่งเศส ภาษา และวัฒนธรรมฝรั่งเศส สอดคล้องกับงานวิจัยจำนวนมากตั้งได้กล่าวมาแล้วข้างต้น (เกศินี ชัยศรี, 2552; ธิดา บุญธรรม และ จงกล สุกเวทย์, 2554; ศิริมา ปุรินทรภิบาล, 2554; Constantin, 2008) เหตุผลดังกล่าวเป็นปัจจัยที่สำคัญมากอีกอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ เพราะถือเป็นแรงจูงใจภายในของผู้เรียน (Intrinsic Motivation) ที่สามารถกระตุ้น สนับสนุน และส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศได้ทางหนึ่ง ด้วยเหตุนี้จึงพูดได้ว่ามุมมองและทัศนคติที่มีต่อภาษาและประเทศฝรั่งเศสมีบทบาทสำคัญมากต่อการเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสของผู้เรียน เพราะจะมีผลต่อแรงจูงใจของผู้เรียน และมีผลต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อไปอีกด้วย ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ Herzlich (1978) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง “ทัศนคติและแรงจูงใจของนักเรียนอิสราเอลในการเรียนภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศที่ 2” พบว่านักเรียนที่มีทัศนคติและแรงจูงใจต่อภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศสอยู่ในระดับสูง มีคะแนนประเมินผลการเรียนรู้ทักษะการฟังและการพูดสูงกว่านักเรียนที่มีทัศนคติและแรงจูงใจต่อภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศสอยู่ในระดับต่ำ

รองลงมามีนักเรียนร้อยละ 52.5 ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อในระดับอุดมศึกษาเพราะคิดว่าภาษาฝรั่งเศสมีประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคต สอดคล้องกับวิจัยของ ศิริมา ปุรินทรภิบาล (2535), ทศน์วรรณ นิธิเกษม (2546), เกศินี ชัยศรี (2552), ศิริมา ปุรินทรภิบาล (2555), Yanaprasat (2001) และ Bundit (2004) ซึ่งพบว่านักเรียนและนักศึกษาไทยส่วนใหญ่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเพื่อวัตถุประสงค์การทำงานและประกอบอาชีพในอนาคต ปัจจัยดังกล่าวจัดได้ว่าเป็นแรงจูงใจจากภายนอก (Extrinsic Motivation) ของ

ผู้เรียนที่สามารถส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศได้อีกประการหนึ่ง ในประเทศไทยนั้นเป็นที่ ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าคนที่มีความรู้ภาษาฝรั่งเศสมีโอกาสหางานทำที่ดีกว่าและง่ายกว่า ความสัมพันธ์ทางด้าน เศรษฐกิจของประเทศไทยกับประเทศฝรั่งเศสมีมาเป็นเวลานาน ในปี 2011 ประเทศไทยเป็นประเทศคู่ค้า อันดับสามของประเทศฝรั่งเศสในประชาคมอาเซียนรองจากสิงคโปร์และมาเลเซีย (โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้าน อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และพลังงาน) นอกจากนี้จากสถิติของหอการค้าไทย-ฝรั่งเศส มีบริษัทขนาดใหญ่ ของประเทศฝรั่งเศสในหลายๆ สาขาประมาณ 60 บริษัท เช่น Michelin, Total, Bouygues, Airbus, Accor เป็นต้น และธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กประมาณ 200 บริษัท ที่มาลงทุนในประเทศไทย อีกทั้งยังมีบริษัท ฝรั่งเศสอีกจำนวนมากที่มาลงทุนในประเทศเพื่อนบ้าน เช่นประเทศลาว และกัมพูชา และใช้ประเทศไทยเป็น ศูนย์กลาง ส่วนทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม มีนักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศสเข้ามาใน ประเทศไทยในปี 2011 มากถึง 500,000 คน และก็ยังคงมีนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากประเทศอื่นๆ ที่ใช้ ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษากลาง (la Francophonie) เป็นจำนวนมากอีกเช่นกัน ดังนั้นบุคลากรที่มีความรู้ภาษา ฝรั่งเศสก็ยังคงเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bundit (2004) และสมาคมครู ภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย (1997) ที่พบว่าความรู้ภาษาฝรั่งเศสเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับนักศึกษาที่ เรียนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย เพราะทำให้สามารถหางานทำได้ง่ายขึ้นโดยเฉพาะทางการโรงแรมและ การท่องเที่ยว และจากงานวิจัยของ Chaisri (2005) ซึ่งสำรวจความต้องการของผู้ประกอบการด้านการ โรงแรมในเมืองท่องเที่ยวทางภาคใต้ของประเทศไทย และงานวิจัยของ Yanaprasat (2001) ซึ่งศึกษา ความสำคัญของภาษาฝรั่งเศสในวงการการค้าและธุรกิจในประเทศไทย พบว่าบุคลากรที่มีความรู้ภาษาฝรั่งเศส เป็นที่ต้องการอย่างมากสำหรับผู้ประกอบการทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม และทางด้าน ธุรกิจ ความรู้ภาษาฝรั่งเศสสามารถช่วยทำให้บุคลากรชาวไทยมีความสามารถในการแข่งขันและทำงานได้อย่าง มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะปัจจุบันจำนวนนักท่องเที่ยวที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสหรือที่มาจากประเทศที่ใช้ภาษา ฝรั่งเศสเพิ่มขึ้นอย่างมากในแต่ละปี อีกทั้งการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศไทยและประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสก็ เพิ่มขึ้นในทุกๆ ด้าน นอกจากนี้งานวิจัยของ Bundit (2004) ซึ่งได้วิเคราะห์ความต้องการทางการใช้ ภาษาต่างประเทศของนักศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว ในมหาวิทยาลัยราชภัฏทางภาคเหนือของ ไทย ยังพบด้วยว่านักศึกษามีความต้องการและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส เพราะ ต้องการที่จะทำงานในองค์กรทางการท่องเที่ยวและการโรงแรม ที่มีโอกาสได้ใช้ภาษาฝรั่งเศส ด้วยเหตุนี้ทำให้ ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยว และภาษาฝรั่งเศสเพื่อการโรงแรมเป็นรายวิชาที่มีความสำคัญและเปิดสอน ในมหาวิทยาลัยหลายๆ แห่งในประเทศไทย นักเรียนมัธยมศึกษาจึงต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อใน ระดับอุดมศึกษาเพราะคิดว่าภาษาฝรั่งเศสมีประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคต

นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ร้อยละ 33.5 ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อในระดับอุดมศึกษาเพราะคิดว่าภาษาฝรั่งเศสมีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ประเด็นดังกล่าวนี้จัดเป็นแรงจูงใจจากภายนอก (Extrinsic Motivation) ของผู้เรียนที่สามารถส่งผลต่อ ความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศได้อีกประการหนึ่ง จะเห็นได้ว่ามีนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วน หนึ่งเป็นนักเรียนที่มาจากโรงเรียนในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีชาวฝรั่งเศสและนักท่องเที่ยวฝรั่งเศส

จำนวนมาก โอกาสที่นักเรียนเหล่านี้จะได้ใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันมีมาก จึงต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อในมหาวิทยาลัยเพื่อว่าตัวเองจะสามารถใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น และนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ร้อยละ 33.1 ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อในระดับอุดมศึกษา เพราะคิดว่าจะมีความถนัดและความสนใจทางภาษา ความถนัดและความสนใจที่จะเรียนรู้ภาษาต่างประเทศภาษาใดภาษาหนึ่งจัดเป็นแรงจูงใจภายในของผู้เรียนที่ทำให้ความต้องการที่จะเรียนต่อในระดับสูงขึ้นของผู้เรียนมีมากขึ้น และสามารถส่งผลให้ผู้เรียนมีความตั้งใจและมุ่งมั่นจนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาฝรั่งเศสได้อีกทางหนึ่งเช่นกัน

ดังนั้นปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นสิ่งที่มหาวิทยาลัยหรือผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสจะต้องให้ความสำคัญและนำมาเป็นแนวทางหลักในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรรวมทั้งการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสต่อไปในอนาคตด้วย มหาวิทยาลัยควรเปิดสอนรายวิชาภาษาฝรั่งเศสตามความต้องการของผู้เรียน และควรเน้นการเปิดสอนภาษาฝรั่งเศสเฉพาะด้าน ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและตรงกับสาขาอาชีพที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานด้วย เช่น วัฒนธรรมฝรั่งเศส ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยวและการโรงแรม ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการบิน ภาษาฝรั่งเศสธุรกิจ ภาษาฝรั่งเศสเพื่อนักกฎหมาย ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการออกแบบและแฟชั่น เป็นต้น

ประเด็นดังกล่าวข้างต้นเหล่านี้ก็เป็นที่ยืนยันให้เห็นได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อสอบถามถึงเนื้อหาภาษาฝรั่งเศสที่นักเรียนต้องการเรียนในระดับอุดมศึกษา งานวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ คิดว่าการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในระดับอุดมศึกษาควรเน้นเนื้อหาด้านต่างๆ ดังนี้ระดับมาก เนื้อหาด้านการแปล/ล่าม (ค่าเฉลี่ย 4.46) เนื้อหาด้านการทูต (ค่าเฉลี่ย 4.42) เนื้อหาด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม (ค่าเฉลี่ย 4.35) ด้านภาษาและไวยากรณ์ (ค่าเฉลี่ย 4.28) เนื้อหาด้านวัฒนธรรมฝรั่งเศส (ค่าเฉลี่ย 4.22) เช่นเดียวกับเนื้อหาภาษาฝรั่งเศสเพื่อวิชาชีพครู (ค่าเฉลี่ย 4.17) และเนื้อหาด้านธุรกิจและการค้า (ค่าเฉลี่ย 4.12) แต่นักเรียนต้องการให้เน้นเนื้อหาด้ววรรณคดีฝรั่งเศสระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.60) จากผลการวิจัยครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่านักเรียนที่สนใจหรือที่จะเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อไปในระดับอุดมศึกษานั้นต้องการเรียนเนื้อหาภาษาฝรั่งเศสเฉพาะด้าน (French for specific purpose) ด้านการแปล/ล่าม การทูต การท่องเที่ยวและการโรงแรม และด้านธุรกิจและการค้ามากแน่นอนว่าเพราะนักเรียนเหล่านี้ต้องการนำความรู้ภาษาฝรั่งเศสไปใช้ประโยชน์ต่อการหางานทำและการประกอบอาชีพในสาขาต่างๆ ต่อไปในอนาคต แต่อย่างไรก็ตามนักเรียนก็ยังต้องการให้มีการสอนเนื้อหาด้านภาษาและไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศส และเนื้อหาด้ววัฒนธรรมฝรั่งเศสในระดับมากด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เพราะความรู้ทางด้านไวยากรณ์และการใช้ภาษาทั้ง 4 ทักษะจัดเป็นความรู้พื้นฐานที่จะจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ ที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนเนื้อหาทางวัฒนธรรมฝรั่งเศสนั้นก็ก็เป็นเนื้อหาที่มีจำเป็นในการเรียนภาษาต่างประเทศเช่นกัน เพราะความรู้ทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจการใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เข้าใจความสัมพันธ์ ความเหมือน และความแตกต่าง

ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับกาลเทศะ ดังแนวคิดของ Hymes (1972) และ Halliday (1978) ที่ได้เสนอไว้ว่าในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น นอกเหนือจากการศึกษาตัวภาษาแล้ว จะต้องให้ความสำคัญกับบริบททางสังคม หรือ วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาด้วย เพราะจะทำให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงระบบกฎเกณฑ์ และหน้าที่การสื่อสารของภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือการทำเราจะเรียนรู้ภาษาเป้าหมายได้อย่างดีนั้น นอกจากจะต้องเข้าใจกฎไวยากรณ์โครงสร้างของภาษาแล้ว ก็จำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ และเข้าใจปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของภาษาเป้าหมายด้วย เพื่อที่จะเข้าถึงทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิดของเจ้าของภาษา เพื่อนำไปสู่การสื่อสารที่ถูกต้องและเหมาะสม และข้อเสนอของ Moirand (1990: 15) ที่บอกว่าการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับทักษะทางภาษาเพียงอย่างเดียว แต่ต้องขึ้นอยู่กับทักษะทางการสื่อสารด้วย ซึ่งทักษะทางการสื่อสารนี้ประกอบด้วยองค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญาหรือการเรียนรู้ ทางด้านจิตวิทยา และทางด้านสังคมและวัฒนธรรม

อย่างไรก็ตามนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ ต้องการให้การสอนภาษาฝรั่งเศสในระดับอุดมศึกษาเน้นเนื้อหาด้านวรรณคดีฝรั่งเศสระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.60) ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะนักเรียนเหล่านี้คิดว่าการเรียนเนื้อหาทางวรรณคดีไม่มีประโยชน์สำหรับการเรียนภาษามาก และอาจจะคิดว่าเนื้อหาทางวรรณคดีเป็นเรื่องที่เก่าแก่ โบราณ เนื้อหาไม่ทันสมัย ใช้ภาษาแบบเก่าๆ เข้าใจยาก จะต้องมีการวิเคราะห์ ตีความอย่างลึกซึ้งจึงจะสามารถเข้าใจได้ จึงทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อ และไม่อยากเรียนมากนัก อีกทั้งอาจจะเป็นเพราะว่าในระดับมัศึกษานั้นนักเรียนเหล่านี้ไม่เคยได้เรียนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีหรือกวีนิพนธ์ของนักประพันธ์ที่มีชื่อเสียงของฝรั่งเศส อีกทั้งระดับความรู้ทางภาษาของนักเรียนอาจจะยังไม่เพียงพอสำหรับการอ่านบทประพันธ์ได้ จึงทำให้นักเรียนไม่เข้าใจ และไม่ซาบซึ้งถึงความไพเราะและความงดงามของภาษาฝรั่งเศสที่ใช้ได้

นอกจากนี้ประเด็นที่น่าสนใจอีกประเด็นหนึ่งคือ นักเรียนต้องการให้มีการสอนเนื้อหาด้านภาษาฝรั่งเศสเพื่อวิชาชีพครูมากอีกด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีนักเรียนจำนวนหนึ่งต้องการประกอบอาชีพครูในอนาคต จะเห็นได้ว่าปัจจุบันมีโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศสจำนวนหนึ่งกำลังประสบปัญหาการขาดแคลนครูภาษาฝรั่งเศส เนื่องจากเมื่อมีครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสเกษียณ ผู้บริหารบางคนเอาอัตราค่าจ้างที่เกษียณไปปรับครูสาขาอื่นมาแทน หรือไม่มีการรักษาอัตราดังกล่าวไว้ ดังนั้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ทำโครงการทุนการศึกษาด้านการสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 เพื่อผลิตครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน ในช่วงปี 2557-2560 โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานความร่วมมือทางการสอนภาษาฝรั่งเศส สถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทยในการให้ทุนการศึกษาแก่ผู้สมัครทุนด้านการสอนภาษาฝรั่งเศส ซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปี 5 หรือบัณฑิตวิชาเอกภาษาฝรั่งเศสก็ได้ จำนวน 60 ทุน โดยแบ่งออกเป็น 4 รุ่น รุ่นละ 15 คน ซึ่งผู้ได้รับทุนจะได้รับการอบรมทางด้านการสอนและพัฒนาให้มีความเชี่ยวชาญภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย 2 เดือน และในประเทศฝรั่งเศสอีก 2 เดือน เพื่อเข้ารับการอบรมทักษะภาษาและการสอนที่จัดโดยองค์กรของประเทศเจ้าของภาษา และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับการพิจารณาเป็นกรณีพิเศษให้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและจะได้รับการบรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นครูสอนภาษาต่างประเทศที่สองในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) (http://www.kruthai.info/view.php?article_id=3439) ดังนั้นมหาวิทยาลัยและผู้

เกี่ยวข้องกับการทำหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะศึกษาศาสตร์หรือคณะครุศาสตร์ ควรจะหันมามองถึงความสำคัญของการเปิดสอนภาษาฝรั่งเศสเพื่อวิชาชีพครูให้มากยิ่งขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนในอนาคต

สำหรับมหาวิทยาลัยที่นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ต้องการเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสต่อในระดับสูงชันนั้น มีตามลำดับดังนี้ นักเรียนร้อยละ 58.5 ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่มหาวิทยาลัยศิลปากร ร้อยละ 57.4 ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร้อยละ 53.5 ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร้อยละ 44.9 ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ร้อยละ 37.5 ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร้อยละ 35.9 ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร้อยละ 24.1 ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร้อยละ 11.7 ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น ร้อยละ 7.6 ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่มหาวิทยาลัยนเรศวร ร้อยละ 7.1 ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่มหาวิทยาลัยบูรพา ร้อยละ 6.1 ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ร้อยละ 2.1 ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และร้อยละ 1.5 ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านักเรียนโดยส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อและเรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐในสวนกลางที่มีชื่อเสียงอันดับต้นๆ ของประเทศ อาทิเช่น มหาวิทยาลัยศิลปากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าความมีชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของมหาวิทยาลัยเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามนอกเหนือจากปัจจัยดังกล่าวแล้ว ก็ยังมีปัจจัยอื่นๆ แตกต่างกันไปอีกด้วย เช่น โอกาสในการหางานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนที่เป็นที่ยอมรับในสังคม การจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ การให้การสนับสนุนด้านทุนการศึกษาที่พัก หรือการยกเว้นค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษาและค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการเรียน โครงการพิเศษในการรับนักศึกษา คำแนะนำของครูอาจารย์หรือผู้ปกครอง เป็นต้น (พิศมัย เพียรเจริญ, 2554)

อย่างไรก็ตามก็เป็นที่น่าสังเกตว่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นมหาวิทยาลัยลำดับที่ 4 ที่นักเรียนมัธยมศึกษาใน 14 จังหวัดภาคใต้ต้องการเข้ามาศึกษาต่อและเรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับอุดมศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยในภูมิภาคอันดับแรกที่เป็นที่สนใจสำหรับนักเรียน ทั้งนี้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นมหาวิทยาลัยในภูมิภาคที่มีการพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ เป็นแหล่งค้นคว้า วิจัย เผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ให้แก่สังคมอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลากว่า 40 ปี จนเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงและได้รับความเชื่อมั่นและศรัทธาจากสังคมทั้งในระดับภาคใต้ ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกในภาคใต้ที่จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐ และเจตนารมณ์ของประชาชนในพื้นที่เพื่อให้เป็นศูนย์กลางทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง และเป็นสถาบันที่รับใช้ชุมชนได้อย่างแท้จริง มีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาสู่ดินแดนภาคใต้ เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาของท้องถิ่น และเพื่อการสนับสนุนการพัฒนาภูมิภาค มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ก่อตั้งขึ้นเมื่อพุทธศักราช 2509 ที่ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

ในขณะนั้นได้ใช้ชื่อว่า "มหาวิทยาลัยภาคใต้" ต่อมาได้รับพระราชทานชื่อว่า "มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์" ตามพระนามฐานันดรศักดิ์ของกรมหลวงสงขลานครินทร์ สมเด็จพระบรมราชชนกในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2510 และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้ยึดมั่นในพระราชปณิธานของสมเด็จพระบิดาแห่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ "ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง" ในการดำเนินงาน เพื่อเป็นศูนย์รวมจารีตที่พึงยึดมั่น ที่ฝังลึกในสำนึกของจิต และความนึกคิดของบุคลากรและนักศึกษา ทุก ๆ คน และขยายผลสู่การทำกิจกรรม การทำคุณประโยชน์ต่อสังคม และปฏิบัติพันธกิจด้วยความรับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อองค์กรแห่งนี้ตลอดไป ปัจจุบันมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีวิทยาเขตกระจายอยู่ตามจังหวัดต่างๆ ในภาคใต้ 5 วิทยาเขตคือ วิทยาเขตหาดใหญ่ วิทยาเขตปัตตานี วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี วิทยาเขตตรัง และวิทยาเขตภูเก็ต มีหลักสูตรการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 135 หลักสูตรและระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 134 หลักสูตร แยกเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตร 5 สาขาวิชา หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง 2 สาขาวิชา หลักสูตรระดับปริญญาโท 93 สาขาวิชา และหลักสูตรระดับปริญญาเอก 34 สาขา มีนักศึกษาทั้งสิ้นจำนวน 39,723 ระดับปริญญาตรี จำนวน 33,844 คน ระดับปริญญาโทจำนวน 4,625 คน ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงจำนวน 251 คน และระดับปริญญาเอกจำนวน 884 คน มีอาจารย์และบุคลากรฝ่ายสนับสนุนจำนวน 9,027 คน (กองแผนงานมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)

11. ความต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ที่ต้องการเลือกเรียนที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่วิทยาเขตหาดใหญ่มากที่สุด (ร้อยละ 56.6) รองลงมาคือต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่วิทยาเขตภูเก็ต (ร้อยละ 33.8) ที่วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี (ร้อยละ 6.5) และที่วิทยาเขตปัตตานี (ร้อยละ 2.7) ตามลำดับ และนักเรียนจำนวนน้อยที่สุดที่ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่วิทยาเขตตรัง (ร้อยละ 0.4) ด้วยเหตุผลต่างๆ ดังนี้

เหตุผลที่ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ที่สนใจหรือต้องการที่จะเรียนภาษาฝรั่งเศสที่วิทยาเขตหาดใหญ่มากที่สุดมีหลายประการ แต่เหตุผลหลักๆ ที่สำคัญคือ เพราะคิดว่าไม่ไกลจากภูมิลำเนา (ร้อยละ 79.05) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเหตุผลสำคัญๆ หลายประการดังต่อไปนี้ ดังได้กล่าวไปแล้วว่าปัจจุบันโรงเรียนใน 14 จังหวัดภาคใต้ที่มีการสอนภาษาฝรั่งเศสมากที่สุด คือโรงเรียนในจังหวัดสงขลา และจังหวัดพัทลุง สำหรับในจังหวัดสงขลาที่มีโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศสที่ตั้งอยู่ในอำเภอหาดใหญ่มากที่สุดคือ 3 โรงเรียน และมีนักเรียนที่เลือกเรียนโปรแกรมศิลป์-ฝรั่งเศสมากที่สุดด้วย ส่วนในจังหวัดพัทลุงนั้นมีโรงเรียนที่สอนภาษาฝรั่งเศส 3 โรงเรียนเช่นกัน และเป็นจังหวัดที่มีอาณาเขตส่วนหนึ่งติดกับอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีระยะทางห่างจากอำเภอหาดใหญ่เพียง 90 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางเพียงประมาณ 1 ชั่วโมง อีกทั้งเพราะปัจจุบันอำเภอหาดใหญ่จังหวัดสงขลาได้กลายเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ และทางการศึกษาที่สำคัญของภาคใต้ และยังได้รับการพัฒนาให้เป็นจุดศูนย์กลาง (Hub) ไปสู่ประเทศเพื่อนบ้าน คือประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย จึงทำ

ให้มีการคมนาคมขนส่งที่สะดวก คือมีสนามบินนานาชาติ มีสถานีรถไฟที่มีขบวนรถมาจากประเทศมาเลเซีย มีสถานีขนส่งรถโดยสารถึง 2 แห่ง ซึ่งทำให้เป็นศูนย์กลางในการเดินทางไปยังจังหวัดต่างๆ ในภาคใต้และภาคอื่นๆ รวมทั้งไปต่างประเทศสะดวกและรวดเร็ว ด้วยเหตุนี้จึงอาจจะเป็นเหตุผลประการหนึ่งที่สำคัญที่ทำให้นักเรียนกลุ่มนี้ต้องการเลือกเรียนที่วิทยาเขตขนาดใหญ่มากกว่าที่วิทยาเขตอื่นๆ ความคิดดังกล่าวของนักเรียนกลุ่มนี้สอดคล้องกับพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่ได้กำหนดไว้ว่ามหาวิทยาลัยจะเป็นสถาบันการศึกษาที่รองรับความต้องการของชุมชนใน 14 จังหวัดภาคใต้ และจะสร้างความเป็นผู้นำทางวิชาการในสาขาที่สอดคล้องกับศักยภาพของภาคใต้ เพื่อการพัฒนาภาคใต้ต่อไป

นักเรียนส่วนหนึ่งต้องการเลือกเรียนที่วิทยาเขตขนาดใหญ่เพราะเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง (ร้อยละ 59.12) ดังได้กล่าวมาแล้วว่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของภาคใต้ ซึ่งมีการกิจที่เน้นการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยที่เชื่อมโยงกับระบบบัณฑิตศึกษาที่เข้มแข็ง เพื่อพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมแข่งขันทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ยกกระดับคุณภาพการศึกษาของชุมชน มุ่งสร้างบัณฑิตที่มีสำนึกสาธารณะและภูมิใจในความเป็นไทย แต่คงไว้ซึ่งคุณภาพและสมรรถนะในการเข้าสู่ตลาดงานสากล มีการพัฒนาระบบการเผยแพร่วิชาการสู่ชุมชน และจะทำนุบำรุง เสริมสร้างคุณค่าแห่งวัฒนธรรม และปลูกฝังสำนึกด้านการอนุรักษ์ให้แก่นักศึกษาและประชาชน และมียุทธศาสตร์ที่จะก้าวสู่ความเป็นสากล จะมีการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่การเป็นศูนย์กลางทางการศึกษา (Education Hub) เตรียมความพร้อมของระบบสนับสนุนการศึกษาให้เป็นสากล ส่งเสริมให้นักวิชาการผลิตผลงานทางวิชาการระดับนานาชาติอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งมุ่งสร้างพันธมิตรในการพัฒนาร่วมกันในระดับภูมิภาคเอเชียเพื่อการเป็นผู้นำในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จึงถือได้ว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของภาคใต้ จริงๆ แล้วมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์สร้างขึ้นครั้งแรกที่จังหวัดปัตตานี ซึ่งถือได้ว่าวิทยาเขตปัตตานีเป็นวิทยาเขตแรกของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แต่ปัจจุบันวิทยาเขตขนาดใหญ่ได้กลายเป็นวิทยาเขตหลักและเป็นศูนย์กลางของการบริหารจัดการในทุกๆ ด้าน เป็นวิทยาเขตที่มีคณะและสาขาวิชาที่เปิดสอนมากที่สุด ทำให้เป็นวิทยาเขตที่มีชื่อเสียงในการจัดการเรียนการสอน เป็นที่รู้จักและได้รับความไว้วางใจในคุณภาพจากสังคมมาเป็นเวลานานกว่า 40 ปี ดังนั้นประเด็นดังกล่าวจึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญของการเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาใน 14 จังหวัดภาคใต้

นอกจากนี้นักเรียนบางคนสนใจจะเรียนภาษาฝรั่งเศสที่วิทยาเขตขนาดใหญ่ เพราะชอบใช้ชีวิตในภาคใต้ (ร้อยละ 36.14) ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะนักเรียนเหล่านี้มีความคุ้นชินกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมในภาคใต้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นผลดีต่อการเรียนของนักเรียนด้วย เพราะนักเรียนไม่ต้องปรับตัวมากนักนอกเหนือจากการปรับตัวทางการเรียนในระดับมหาวิทยาลัยเพียงอย่างเดียว ส่วนนักเรียนบางคนต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่วิทยาเขตขนาดใหญ่เพราะไม่มีความกังวลต่อเหตุการณ์ความรุนแรงอันเนื่องมาจากความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ (ร้อยละ 35.13)

แต่จะเห็นได้ว่านักเรียนเพียงส่วนน้อยที่ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่วิทยาเขตขนาดใหญ่ เพราะค่าครองชีพต่ำ (ร้อยละ 25.67) ดังได้กล่าวแล้วว่าปัจจุบันอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นอำเภอที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจสูง ดังนั้นค่าครองชีพในอำเภอหาดใหญ่จึงสูงตามไปด้วย เช่นเดียวกับการมีโอกาสได้ฝึกการใช้ภาษาต่างประเทศกับเจ้าของภาษาโดยตรง (ร้อยละ 22.97) เพราะจังหวัดสงขลาไม่ได้เป็นจังหวัดที่มี

นักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศสหรือจากประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาราชการจำนวนมาก รวมถึงจำนวนคนฝรั่งเศสที่มาจากอาศัยอยู่ในจังหวัดสงขลาก็น้อย นักเรียนจึงมีโอกาที่จะได้ใช้ภาษาฝรั่งเศสกับเจ้าของภาษาน้อยมาก ดังนั้นประเด็นดังกล่าวทั้งสองประเด็นนี้จึงไม่ได้เป็นเหตุจูงใจที่สำคัญที่ทำให้นักเรียนต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่วิทยาเขตหาดใหญ่

รองจากวิทยาเขตหาดใหญ่ นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่วิทยาเขตภูเก็ต (ร้อยละ 33.8) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศินี ชัยศรี (2552) ที่พบว่า นักเรียนในจังหวัดภูเก็ตคิดว่ามหาวิทยาลัยในท้องถิ่นควรเปิดหลักสูตรเกี่ยวกับภาษาฝรั่งเศส และหากมีการเปิดหลักสูตรภาษาฝรั่งเศสก็มีความสนใจที่จะเรียนต่อ ทั้งนี้เพราะหากนักเรียนเรียนภาษาฝรั่งเศสที่วิทยาเขตภูเก็ตก็จะมีโอกาสได้ฝึกการใช้ภาษาต่างประเทศกับเจ้าของภาษาโดยตรงมากกว่าวิทยาเขตอื่นๆ แต่นักเรียนจำนวนน้อยมากที่ต้องการเรียนที่วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี (ร้อยละ 6.5) และที่วิทยาเขตปัตตานี (ร้อยละ 2.7) และนักเรียนจำนวนน้อยที่สุดที่ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่วิทยาเขตตรัง (ร้อยละ 0.4) เหตุผลหลักๆ ที่นักเรียนต้องการเรียนที่วิทยาดังกล่าวทั้ง 4 วิทยาเขตนี้ก็คือ ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่ไกลจากภูมิลำเนา นักเรียนชอบใช้ชีวิตอยู่ในภาคใต้ และค่าครองชีพต่ำ จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าปัจจุบันมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นมหาวิทยาลัยในภูมิภาค นักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนามาจากจังหวัดทางภาคใต้มากที่สุด และเมื่อนักเรียนเป็นคนพื้นเพเดิมจากภาคใต้ ก็ทำให้นักเรียนสามารถใช้ชีวิตได้ง่ายขึ้น เพราะมีความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม กับขนบธรรมเนียมประเพณี และคนในท้องถิ่นเป็นอย่างดี อีกทั้งนักเรียนก็ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสำหรับการใช้ชีวิตมากนัก เพราะบางคนยังได้อาศัยอยู่กับครอบครัวและไม่ต้องจ่ายค่าที่พัก อีกทั้งค่าครองชีพในต่างจังหวัดถูกกว่าค่าครองชีพในกรุงเทพมหานครมาก เมื่อนักเรียนต้องการจะกลับภูมิลำเนาเพื่อไปหาครอบครัวก็สะดวกมากกว่าเพราะไม่ต้องเดินทางไกล ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางมาก

ประเด็นปัญหาอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการเลือกเรียนในวิทยาเขตต่างๆ ก็คือ ความกังวลต่อเหตุการณ์ความรุนแรงอันเนื่องมาจากความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ เป็นที่ทราบกันดีว่าสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 และยืดเยื้อมาจนถึงปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่อทุกวงการ ทั้งในด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีเป็นอีกองค์กรหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรับนักศึกษา ซึ่งไม่สามารถรับได้ตามแผนการรับนักศึกษาของแต่ละปี จำนวนนักศึกษบางสาขาลดลงอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นชัดเจนว่านักเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ส่วนใหญ่ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่วิทยาเขตหาดใหญ่ และภูเก็ต น้อยมากที่ต้องการมาเรียนที่วิทยาเขตปัตตานี บางปีการศึกษาไม่มีนักศึกษาเลือกสาขาภาษาฝรั่งเศสเลย ถึงแม้ว่าความนิยมในการเรียนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยจะลดลงมาหลายปีแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในภาคใต้อีกส่วนหนึ่งที่ยังเห็นความสำคัญของภาษาฝรั่งเศสและต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อในระดับอุดมศึกษา และได้ไปเลือกเรียนสาขาวิชาภาษาฝรั่งเศสที่มหาวิทยาลัยในภูมิภาคอื่นๆ ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในฐานะที่เป็นมหาวิทยาลัยที่มีหน้าที่ในการให้บริการวิชาการที่มีคุณภาพให้แก่ท้องถิ่น ก็ควรจะหันมาร่วมมือช่วยกัน

หาทางแก้ปัญหาดังกล่าวที่ยืดเยื้อมาเป็นเวลาเกือบ 10 ปีอย่างจริงจังมากกว่าที่เคยเป็น เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์กลับสู่ภาวะปกติ และดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพต่อไปตามพระประสงค์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

12. สรุปและข้อเสนอแนะ

กล่าวโดยสรุป การวิจัยเรื่อง สภาพการณ์ แนวโน้ม และความต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน 14 จังหวัดภาคใต้นี้พบว่า นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน 14 จังหวัดภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนเหล่านี้คิดว่าภาษาต่างประเทศที่สำคัญที่สุดในประเทศไทยคือภาษาอังกฤษ รองลงมาคือภาษาจีน ภาษาฝรั่งเศส และภาษาญี่ปุ่น และคิดว่าภาษาที่มีความสำคัญในระดับปานกลางคือ ภาษาเกาหลี ภาษาเยอรมัน ภาษาสเปน ภาษามลายู และภาษาอาหรับ เป็นต้น ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน 14 จังหวัดภาคใต้ที่มีต่อภาษาฝรั่งเศสนั้น การวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสด้วยแรงจูงใจของตนเองมากที่สุด และเลือกเรียนแผนการเรียนภาษาฝรั่งเศส เพราะชอบประเทศฝรั่งเศส ภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศสมากที่สุด รองลงมาเพราะไม่มีความถนัดทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ต้องการมีความรู้พื้นฐานเพื่อการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยในอนาคต คิดว่าภาษาฝรั่งเศสมีประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคต ตามเพื่อนและตามความต้องการของผู้ปกครอง คิดว่าตนเองมีความถนัดและสนใจทางภาษา คิดว่าภาษาฝรั่งเศสมีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน 14 จังหวัดภาคใต้เหล่านี้ชอบเรียนวัฒนธรรมฝรั่งเศสมากที่สุด รองลงมาคือชอบเรียนทักษะการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียนในระดับมากตามลำดับ เช่นเดียวกับการเรียนคำศัพท์และไวยากรณ์ฝรั่งเศส อย่างไรก็ตามนักเรียนเหล่านี้คิดว่าตนเองมีความถนัดในการเรียนทักษะการสื่อสารด้านการอ่าน การพูด การฟัง และการเขียนในระดับมากตามลำดับ สำหรับวิธีการเรียนภาษาฝรั่งเศสนั้น นักเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด ส่วนน้อยที่มีการศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเองนอกห้องเรียนควบคู่กันไปด้วย นอกจากนี้นักเรียนบางคนใช้วิธีการปรึกษาเพื่อน เรียนพิเศษหรือเรียนกวดวิชาหลังเลิกเรียน สำหรับวิธีการพัฒนาทักษะภาษาฝรั่งเศสนั้น นักเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการฟังเพลงฝรั่งเศสมากที่สุด นักเรียนเพียงครึ่งหนึ่งเท่านั้นที่ศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเองทางอินเทอร์เน็ต ดูภาพยนตร์หรือรายการโทรทัศน์ฝรั่งเศส และนักเรียนจำนวนน้อยมากที่พัฒนาทักษะภาษาฝรั่งเศสของตัวเองโดยการอ่านหนังสือพิมพ์และนิตยสารภาษาฝรั่งเศส รวมทั้งการฟังรายการวิทยุภาษาฝรั่งเศส การสนทนาออนไลน์และการเขียน e-mail ติดต่อกับเพื่อนชาวฝรั่งเศส ทั้งๆ ที่ในปัจจุบันนี้สื่อประเภทต่างๆ เหล่านี้มีอยู่มากมาย และสามารถเข้าถึงได้ง่ายทางอินเทอร์เน็ตก็ตาม สำหรับความต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อในระดับอุดมศึกษานั้น นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน 14 จังหวัดภาคใต้จำนวนน้อยที่ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อในระดับอุดมศึกษา แต่ยังมีจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งที่ยังไม่แน่ใจว่าจะเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อในระดับอุดมศึกษาหรือไม่ นักเรียนเหล่านี้ส่วนใหญ่คิดว่าการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในระดับอุดมศึกษานั้นควรจะเน้นเนื้อหา

ทางด้านภาษาฝรั่งเศสเฉพาะด้านหรือเพื่ออาชีพในระดับมาก เช่น การแปล การทูต การท่องเที่ยวและการโรงแรม ธุรกิจและการค้า และภาษาฝรั่งเศสเพื่อวิชาชีพครู รวมทั้งเนื้อหาทางด้านวัฒนธรรมและไวยากรณ์ฝรั่งเศสในระดับมากด้วย และการวิจัยครั้งนี้ยังพบด้วยว่านักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน 14 จังหวัดภาคใต้ต้องการเรียนต่อภาษาฝรั่งเศสในมหาวิทยาลัยศิลปากรมากที่สุด รองลงมาคือต้องการเรียนที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามลำดับ สำหรับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์นั้น นักเรียนเหล่านี้ต้องการจะเรียนที่วิทยาเขตหาดใหญ่มากที่สุด ทั้งนี้เพราะคิดว่าเป็นวิทยาเขตที่อยู่ใกล้ภูมิสำเนามากที่สุด ชอบการใช้ชีวิตในภาคใต้ มีความคุ้นชินกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมในภาคใต้มาก

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ทราบถึงสภาพการณ์ของการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนมัธยมศึกษา และความต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนใน 14 จังหวัดภาคใต้ และได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าปัจจุบันนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาจำนวนมากยังให้ความสำคัญและสนใจกับการเรียนภาษาต่างประเทศที่ 2 นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ซึ่งถือได้ว่าสอดคล้องกับนโยบายภาษาแห่งชาติ ที่ได้กำหนดขึ้นจากการตระหนักถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเป็นพหุวัฒนธรรม และพหุภาษาของสังคมไทย นโยบายดังกล่าวไม่ได้ให้ความสำคัญกับ “ภาษาไทยมาตรฐาน” เพียงอย่างเดียว หากแต่เปิดพื้นที่ให้กับภาษาอื่นเพื่อประโยชน์ด้านสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจด้วย โดยให้ความสำคัญกับการสนับสนุนการศึกษาอย่างน้อย 4 ภาษา คือ (1) ภาษาท้องถิ่นของแต่ละกลุ่มภายในชาติ ซึ่งเรียกว่าเป็น “ภาษาแม่” (2) ภาษาประจำชาติ อันได้แก่ ภาษาไทยมาตรฐาน (3) ภาษาอังกฤษ และ (4) ภาษาเพื่อนบ้านหรือภาษาอื่นที่ช่วยส่งเสริมและเป็นประโยชน์ต่อการทำงานอาชีพและการประกอบเศรษฐกิจ ทั้งนี้การยอมรับความหลากหลายทางภาษาภายในชาติจะมีส่วนช่วยให้เกิดการเห็นคุณค่าของความรู้ วิธีคิด และวิถีชีวิตในกลุ่มคนต่างๆ ซึ่งสะท้อนผ่านภาษาที่คนกลุ่มนั้นๆ ใช้ อันจะช่วยนำไปสู่การให้เกียรติ การยอมรับในศักดิ์ศรี สิทธิมนุษยชน เสรีภาพ และความเสมอภาคเท่าเทียมระหว่างภายในชาติ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของความมั่นคงของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่มุมมองของความมั่นคงของมนุษย์ (พลพิบูล เฟิงแจ่ม, 2555) ด้วยเหตุนี้สถาบันการศึกษาในทุกๆ ระดับต้องช่วยกันส่งเสริม สนับสนุนและกระตุ้นให้นักเรียนและนักศึกษาได้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นภาษาใดก็ตามที่นักเรียนและนักศึกษาสนใจ เพราะความรู้ทางภาษาต่างประเทศนอกจากจะเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา สามารถหางานทำได้ง่ายขึ้นแล้ว ยังทำให้ได้มีโอกาสเรียนรู้วัฒนธรรม ได้มีประสบการณ์ที่แตกต่างจากสังคมของตนเอง และได้เปิดโลกทัศน์ของตัวเองให้กว้างขวางขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่เทคโนโลยีสารสนเทศมีความก้าวหน้าอย่างที่สุด ดังที่ Van Minh (2013 : 5) ได้กล่าวไว้ว่า “การรู้ภาษาหลายๆภาษาถือเป็นสิ่งสำคัญของการศึกษาอบรมในโลกปัจจุบัน ยิ่งโลกเปลี่ยนไปเร็วเท่าไร ความรู้ทางวัฒนธรรมและภาษาก็ยิ่งมีความจำเป็นมากขึ้นเท่านั้น” สำหรับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยนั้น ถึงแม้ว่าปัจจุบันจะได้รับความนิยมน้อยกว่าภาษาต่างประเทศอื่นๆ มากก็ตาม แต่ก็ยังมีนักเรียนและนักศึกษาที่สนใจเรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษาอยู่จำนวนหนึ่ง ด้วยเหตุผลที่แตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล อย่างไรก็ตามในเวทีโลกนั้น ภาษาฝรั่งเศสยังคงมีบทบาทสำคัญอยู่มาก และเป็นภาษาที่เป็นปัจจัยที่สามารถเพิ่มศักยภาพของ

บุคคลที่ทำงานในเวทีโลกในหลายๆ สาขา (วีรชัย พลาศรัย, 2556 : 87) ด้วยเหตุนี้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย อาทิเช่น ครูผู้สอนและผู้บริหารในระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสประจำภูมิภาคต่างๆ สำนักงานความร่วมมือทางด้านภาษาฝรั่งเศส สถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย เป็นต้น จะต้องร่วมมือเพื่อช่วยกันทำให้นักเรียนและนักศึกษาได้เข้าใจและเล็งเห็นถึงประโยชน์ของภาษาฝรั่งเศสที่จะเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการประกอบอาชีพ และการเรียนต่อในสาขาอื่นๆ ในระดับสูงขึ้น และได้เห็นถึงความสำคัญของภาษาฝรั่งเศสในเวทีโลกให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเองในอนาคตต่อไป

จากข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษา และอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสและผู้รับผิดชอบหลักสูตรภาษาฝรั่งเศสของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

- 1) ควรปรับปรุงรายวิชาและเนื้อหาในหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและให้ทันสมัยสอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2) ควรเปิดสอนรายวิชาภาษาฝรั่งเศสเฉพาะด้านหรือภาษาฝรั่งเศสเพื่ออาชีพให้มากขึ้น
- 3) ควรพัฒนาและส่งเสริมความร่วมมือทางด้านการจัดการเรียนการสอนและการแลกเปลี่ยนนักศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับมหาวิทยาลัยในประเทศที่เป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน
- 4) ควรจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้เรียนได้รู้และเข้าใจถึงบทบาทของภาษาฝรั่งเศสในเวทีโลก
- 5) ผู้สอนควรปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการใช้สื่อการสอนให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
- 6) ผู้สอนควรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยการเข้าร่วมอบรม สัมมนาวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาฝรั่งเศส และความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

- 1) มหาวิทยาลัยควรจัดประชาสัมพันธ์หลักสูตรภาษาฝรั่งเศสให้นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้และภาคอื่นๆ ได้รู้จักมากขึ้น
- 2) มหาวิทยาลัยควรจัดประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและผู้ปกครองได้เห็นถึงความสำคัญของภาษาฝรั่งเศสในเวทีโลกให้มากขึ้น
- 3) มหาวิทยาลัยควรสร้างความเชื่อมั่นในเรื่องความปลอดภัยให้ผู้ปกครองของนักศึกษาให้มากขึ้น เพื่อว่าผู้ปกครองจากจังหวัดในเขตนอกพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้จะไว้วางใจส่งบุตรหลานมาเรียนที่วิทยาเขตปัตตานีมากขึ้น

4) มหาวิทยาลัยควรทดลองเปิดสอนหลักสูตรวิชาเอกภาษาฝรั่งเศสในวิทยาเขตหาดใหญ่และภูเก็ต โดยอาจจะจัดเป็นแบบ off-campus โดยให้อาจารย์จากวิทยาเขตปัตตานีร่วมกับอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในแต่ละวิทยาเขตเพื่อศึกษาความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนที่จะมาเรียนภาษาฝรั่งเศสในแต่ละวิทยาเขต และเพื่อจะได้แก้ปัญหาให้ตรงประเด็น

5) ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยควรยอมรับกับสภาพความเป็นจริงและยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เรียนในอนาคตที่เห็นว่าควรจะเปิดสอนหลักสูตรภาษาฝรั่งเศสที่วิทยาเขตหาดใหญ่ รวมทั้งกล้าตัดสินใจและเอาใจจริงเอาจ้งและตั้งใจจริงในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ไม่ควรปล่อยให้ปัญหายืดเยื้อมาเป็นเวลานาน

6) มหาวิทยาลัยควรขอความร่วมมือและการสนับสนุนจากสำนักงานความร่วมมือทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสของสถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทยให้มากขึ้นโดยเฉพาะทางด้านทุนการศึกษาหรืออบรมภาษาฝรั่งเศสระยะสั้นในประเทศฝรั่งเศสให้นักศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับนักศึกษาและเพื่อดึงดูดใจนักเรียนให้เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส

7) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรสนับสนุนให้เปิดหลักสูตรทางการสอนภาษาฝรั่งเศสในคณะศึกษาศาสตร์เพื่อช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรครูภาษาฝรั่งเศสให้แก่โรงเรียนมัธยมศึกษา